

Legislació delegada

Decret

Decret legislatiu del 19-2-2020 de publicació del text refós de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.

Vist l'article 59 de la Constitució andorrana, segons el qual, mitjançant llei, el Consell General pot delegar l'exercici de la funció legislativa en el Govern;

Vista la delegació legislativa a favor del Govern establerta en la disposició final cinquena de la Llei 21/2019, del 28 de novembre, de modificació de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme, segons la qual s'encomana al Govern que publiqui en el *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* el text consolidat, entre d'altres, de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme, que inclogui les modificacions introduïdes fins avui en aquesta Llei;

Vist que en compliment del que preveu la disposició final cinquena la Llei 21/2019, es refon en aquest Decret legislatiu el contingut de la Llei de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme, del 22 de juny del 2017, en què s'inclouen les modificacions que dimanen de la Llei 12/2018, del 31 de maig, de modificació de la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Institut Nacional Andorrà de Finances; de la Llei 27/2018, del 25 d'octubre, de modificació de la Llei 8/2018, del 17 de maig, dels serveis de pagament i el diner electrònic, i de la Llei 21/2019, del 28 de novembre, de modificació de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme;

Ateses les consideracions esmentades, a proposta del ministre de Finances, el Govern, en la sessió del 19 de febrer del 2020 aprova aquest Decret legislatiu amb el contingut següent:

Article únic

S'aprova la publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* del text refós de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme, que entrarà en vigor l'endemà de ser-hi publicat.

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 19 de febrer del 2020

Xavier Espot Zamora
Cap de Govern

Text refós de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme

Capítol primer. Disposicions generals

Secció primera. Objecte, àmbit d'aplicació i definicions

Article 1. Objecte

1. Aquesta Llei té per objecte la prevenció i la lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.

2. Als efectes d'aquesta Llei s'entén per blanqueig de diners o valors i per finançament del terrorisme la comissió de qualsevol dels actes així tipificats al Codi penal.

Article 2. Àmbit d'aplicació

Aquesta Llei s'aplica als següents subjectes obligats:

1. Subjectes obligats financers, que són les persones físiques o jurídiques que pertanyen a les categories següents:

- a) entitats operatives del sistema financer;
- b) companyies d'assegurances i reassegurances autoritzades a operar en el ram de vida;
- c) corredors d'assegurances, persones físiques o jurídiques que, a canvi d'una remuneració, realitzin una activitat de mediació d'assegurances en el ram vida;
- d) institucions de gir postal;
- e) els proveïdors de serveis de pagaments autoritzats en virtut de les lletres f) i h) de l'apartat 1 de l'article 4 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic, amb les excepcions que es prevegin reglamentàriament.

2. Les següents persones físiques o jurídiques, en l'exercici de la seva activitat professional:

- a) comptables externs, assessors fiscals i auditors;
- b) notaris, advocats i membres d'altres professions jurídiques independents, quan participin, actuant en nom i per compte del seu client, en qualsevol operació financera o immobiliària, o assistint en la planificació o realització d'operacions per compte del seu client relatives a:
 - la compravenda o altres actes de disposició de béns immobles o entitats;
 - la gestió de fons, valors o altres actius del client;
 - l'obertura o gestió de comptes bancaris, comptes d'estalvi o comptes de valors;
 - l'organització de les aportacions necessàries per a la creació, el funcionament o la gestió de societats;
 - la creació, funcionament o gestió de fideïcomisos, societats, associacions, fundacions o estructures anàlogues;
- c) economistes, gestors i altres proveïdors de serveis a societats, altres entitats jurídiques, instruments jurídics de fideïcomís i altres estructures fiduciàries;
- d) agents immobiliaris que realitzin activitats relacionades amb la compravenda d'immobles;
- e) persones que comerciïn amb béns únicament en la mesura en què els pagaments s'efectuïn o es rebin en efectiu i per import igual o superior a 10.000 euros o el seu contravalor en moneda estrangera, ja es realitzin en una operació o en diverses operacions entre les quals sembli existir algun tipus de relació;
- f) casinos i altres proveïdors de serveis de jocs d'atzar, presencials o en línia. Reglamentàriament, se'n poden excloure totalment o parcialment, i sobre la base d'una anàlisi de risc utilitzant totes les fonts d'informació que siguin rellevants, els jocs d'atzar, exceptuant els casinos, que presentin un risc baix de blanqueig de diners o valors i finançament del terrorisme;
- g) les organitzacions sense ànim de lucre en els termes que estableix la disposició addicional primera d'aquesta Llei. Reglamentàriament es pot determinar, sobre la base d'una anàlisi de risc utilitzant totes les fonts d'informació que siguin rellevants, el grup d'organitzacions que seran subjectes obligats, identificant les característiques i el tipus d'organitzacions que, en virtut de les seves activitats i particularitats, són susceptibles d'estar exposades al risc de ser utilitzades per a finalitats de finançament del terrorisme;

h) fideïcomissaris o persones que exerceixin un càrrec equivalent en estructures jurídiques similars als fideïcomisos de manera no professional, en els termes que estableix la disposició addicional tercera d'aquesta Llei.

3. Estan subjectes a aquesta Llei les persones físiques o jurídiques no residents que realitzin al Principat d'Andorra activitats d'igual naturalesa a les esmentades en aquest article. La seva consideració de subjecte obligat financer o no financer es determina en funció de la naturalesa de l'activitat que desenvolupi.

Article 3. Definicions

Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per:

1. Fons: els que són definits com a tals segons l'article 366 bis del Codi penal.
2. Organisme autoregulator: un organisme representatiu dels membres d'una professió i amb competència per a regular-los, per a exercir certes funcions de supervisió o seguiment i garantir el compliment de les normes pròpies de l'exercici de la professió.
3. Beneficiari efectiu: persona o persones físiques que controlin en últim terme el client i/o la persona o persones físiques per compte de les quals es realitza l'operació o l'activitat. El beneficiari efectiu inclou, com a mínim:

a) En el cas de les persones jurídiques:

- i) La persona o persones físiques que en últim terme tinguin la propietat o el control d'una persona jurídica a través de la propietat directa o indirecta d'un percentatge suficient d'accions o drets de vot o drets de propietat en aquesta entitat, incloses les carteres d'accions al portador, o mitjançant el control per altres mitjans, exceptuant les societats que cotitzin en un mercat regulat i que estiguin subjectes a requisits d'informació d'acord amb normes internacionals que garanteixin l'adequada transparència de la informació sobre la propietat.

El fet que una persona física tingui una participació al capital social del 25% més una acció o un dret de propietat superior al 25% sobre la persona jurídica serà un indicatiu de propietat directa. El fet que una societat, que estigui sota el control d'una o diverses persones físiques, o que múltiples societats, que estiguin al seu torn sota el control de la mateixa persona o persones físiques, tingui una participació al capital social del 25% més una acció o un dret de propietat superior al 25% en el client serà un indicatiu de propietat indirecta.

L'existència de «control per altres mitjans» podrà determinar-se, entre altres maneres, de conformitat amb els criteris que estableix la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris.

- ii) En cas que, una vegada esgotats tots els mitjans possibles i sempre que no hi hagi motius de sospita, no s'identifiqui a cap persona conforme a l'incís i), o en cas que hi hagi dubtes que la persona o persones identificades siguin els beneficiaris efectius, la persona o persones físiques que exerceixin la direcció efectiva mitjançant altres mitjans.

- iii) En cas que no s'hagi identificat a cap persona física conforme a l'incís i) i l'incís ii), la persona física que actuï com a conseller delegat o amb poders executius equivalents.

Els subjectes obligats han de conservar registres de les mesures preses per identificar el beneficiari efectiu conforme als incisos i), ii) i iii) anteriors i han d'estar en disposició d'acreditar que han esgotat tots els mitjans possibles a que es refereix l'incís ii).

b) En el cas dels fideïcomisos:

- i) el fideïcomitent;
- ii) el fideïcomissari o fideïcomissaris;
- iii) el protector, d'haver-ho;
- iv) els beneficiaris; o quan els beneficiaris de l'entitat o l'estructura jurídiques estiguin encara per designar, la categoria de persones en benefici de la qual s'ha creat o actua principalment l'entitat o l'estructura jurídiques;

v) qualsevol altra persona física que exerceixi en últim terme el control del fideïcomís a través de la propietat directa o indirecta o a través d'altres mitjans.

c) Si es tracta d'entitats jurídiques com les fundacions, i d'estructures jurídiques similars als fideïcomisos, estan incloses en aquesta categoria la persona o persones físiques que exerceixin un càrrec equivalent o similar als contemplats en la lletra b);

4. Proveïdors de serveis a societats i fideïcomisos: persona física o jurídica que presti els serveis següents a tercers:

a) Constituir societats o altres persones jurídiques.

b) Exercir com a director o apoderat/secretari/administrador d'una societat, soci d'una associació empresarial, o una posició equivalent en relació amb altres persones jurídiques, o disposar que una altra persona exerceixi les dites funcions.

c) Facilitar una seu social, adreça comercial o domicili social, adreça de correspondència o administrativa o altres serveis afins a una societat, una associació empresarial o qualsevol altra persona o estructura jurídica.

d) Exercir com a fideïcomissari en un fideïcomís o una posició equivalent en una altra estructura jurídica anàloga o disposar que una altra persona exerceixi les dites funcions.

e) Exercir com a accionista nominatiu per compte d'una altra persona o disposar que una altra persona exerceixi les dites funcions.

5. Relació de corresponsalia:

a) la prestació de serveis bancaris d'una entitat bancària en qualitat de corresponsal a un altra entitat bancària com a client, incloses, entre d'altres, la prestació de serveis de compte corrent o altres comptes de passiu i serveis connexos, com a gestió d'efectiu, transferències internacionals de fons, compensació de xecs, comptes de transferències de pagaments en altres places (payable-through accounts) i serveis de canvi de divises;

b) la relació entre entitats bancàries, entre entitats financeres i entre entitats bancàries i entitats financeres que prestin serveis similars als d'un corresponsal a un client, incloses, entre d'altres, les relacions establertes per a operacions amb valors o transferències de fons.

6. Persones políticament exposades: persones físiques que exerceixen o han exercit funcions públiques importants, amb inclusió de les següents:

a) caps d'Estat, caps de Govern, ministres, sotssecretaris o secretaris d'Estat;

b) consellers generals o membres d'altres assemblees Parlamentaries nacionals estrangeres, internacionals o supranacionals o de qualsevol assemblea pública que exerceixi poders legislatius;

c) cònsols majors i menors, consellers de finances i urbanisme i càrrecs equivalents en altres estats;

d) membres d'òrgans directius de partits polítics;

e) magistrats del Tribunal Superior de Justícia, de tribunals suprems, de tribunals constitucionals o altres altes instàncies judicials les decisions de les quals no admetin normalment recurs, excepte en circumstàncies excepcionals;

f) membres dels Tribunals de Comptes, tribunals de comptes estrangers, membres dels consells de bancs centrals;

g) ambaixadors, encarregats de negocis i personal militar d'alt rang;

h) membres dels òrgans administratius, de gestió o de supervisió d'entitats parapúbliques, organismes autònoms i d'empreses de propietat estatal;

i) directors, directors adjunts i membres del consell d'administració, o funció equivalent, d'organitzacions internacionals.

Cap de les funcions públiques contemplades en les lletres a) a i) comprendrà funcionaris de nivells intermedis o inferiors;

7. Familiars:

- a) el cònjuge, o persona assimilable al cònjuge, de persones políticament exposades;
- b) els fills i els seus cònjuges o persones assimilables als cònjuges, de persones políticament exposades;
- c) els pares de persones políticament exposades;

8. Persones reconegudes com a afins:

- a) persones físiques de les qui sigui notori que són beneficiaris efectius d'una entitat jurídica o una altra estructura jurídica juntament amb alguna persona políticament exposada, o que mantenen amb elles qualsevol altre tipus de relació empresarial estreta;
- b) persones físiques que siguin beneficiaris efectius únics d'una entitat jurídica o una altra estructura jurídica que notòriament s'hagi constituït de facto en benefici d'una persona políticament exposada;

9. Assessor fiscal: persones físiques o jurídiques que, de manera exclusiva o no, assessoren en matèria fiscal.

10. Direcció: els càrrecs o empleats que tinguin un coneixement suficient de l'exposició de l'entitat al risc de blanqueig de diners o valors i de finançament del terrorisme, així com facultats suficients per prendre decisions que afectin l'exposició al risc, sense que sigui necessari, en tots els casos, formar part del consell d'administració.

11. Alta direcció: membres de l'alta direcció en els termes establerts per l'article 2 de la Llei 8/2013, del 9 de maig, sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercats i els acords de garantia financera.

12. Relació de negocis: relació empresarial, professional o comercial vinculada a l'activitat professional dels subjectes obligats i que, en el moment en el qual s'estableix el contacte, pretengui tenir una certa durada.

13. Entitats o subjectes obligats d'un mateix grup: entitats o subjectes obligats que pertanyen a un grup d'acord amb la definició que estableix l'article 34.2 del text refós de la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris.

14. Diner electrònic: valor monetari emmagatzemat per mitjans electrònics o magnètics que representa un crèdit sobre l'emissor, s'emet al rebre els fons amb el propòsit d'efetuar operacions de pagament i que és acceptat per una persona física o jurídica distinta de l'emissor de diner electrònic.

15. Banc pantalla: una entitat bancària, una entitat financera o una entitat que exerceix activitats similars a les d'aquestes, constituïda en un país en el qual no tingui una presència física que permeti exercir una veritable gestió i direcció, i que no estigui associada a un grup financer regulat subjecte a una efectiva supervisió en base consolidada.

Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per presència física una gestió i direcció efectiva situada en un país. La simple existència d'un agent local o un nombre baix d'empleats en relació a l'activitat o naturalesa del negoci no constitueix presència física.

16. Diners en efectiu:

- a) els efectes negociables al portador, inclosos els instruments monetaris com els xecs de viatge, instruments negociables (inclosos xecs, pagarés i ordres de pagament), ja siguin estesos al portador, endossats sense restricció, estesos a l'ordre d'un beneficiari fictici o en una altra forma en virtut de la qual la seva titularitat es transmeti al lliurament i els instruments incomplets (inclosos xecs, pagarés i ordres de pagament) firmats però amb omissió del nom del beneficiari;

- b) els diners en metàl·lic (bitllets de banc i monedes que estiguin en circulació com a instrument de canvi).
- c) No es consideren diners en efectiu els xecs nominatius.

17. UIFAND: Unitat d'Intel·ligència Financera d'Andorra, òrgan configurat com a autoritat administrativa amb autonomia funcional que actua de manera independent respecte de la resta de l'Administració general de l'Estat, amb ple sotmetiment a aquesta Llei i a l'ordenament jurídic.

18. Serveis de jocs d'atzar: tot servei que impliqui apostes de valor monetari en jocs d'atzar, inclosos aquells amb un component d'habilitat com les loteries, els jocs de casino, el pòquer i les apostes, i que es presti en una ubicació física, o per qualsevol mitjà a distància, per mitjans electrònics o mitjançant qualsevol altra tecnologia que faciliti la comunicació, i a petició individual del destinatari del servei.

19. Organitzacions sense ànim de lucre (OSAL): persona o estructura jurídica o organització, incloent-hi associacions i fundacions, que principalment es dedica a la recaptació o el desemborsament de fons per a fins com ara propòsits caritatius, religiosos, culturals, educatius, socials o fraternals, o per a la realització d'altres tipus de bones obres.

Secció segona. Valoració del risc

Article 4. Valoració del risc per part de les autoritats

1. La UIFAND coordina l'adopció de les mesures nacionals adequades per detectar, avaluar, comprendre i mitigar els riscos de blanqueig de diners o valors i de finançament del terrorisme. Aquesta avaluació es revisa periòdicament i, en particular, quan es produeixin esdeveniments o novetats importants.

2. A partir de l'avaluació de riscos a què fa referència l'apartat 1, les autoritats competents corresponents prenen les mesures oportunes per:

- a) prevenir o mitigar el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme sobre la base d'un enfocament basat en el risc;
- b) millorar el sistema nacional de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme, en particular determinant tots els àmbits en els quals els subjectes obligats han d'aplicar mesures reforçades i, si escau, especificant les mesures que hagin d'adoptar-se;
- c) identificar, si escau, els sectors o àmbits que presentin un risc menor o major de blanqueig de diners o valors i de finançament del terrorisme;
- d) determinar l'assignació i la prioritat que hagi de donar-se als recursos per combatre el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme;
- e) impulsar l'elaboració de normes adequades per a cada sector o àmbit, en funció del risc de blanqueig de diners o valors i de finançament del terrorisme;
- f) proporcionar als subjectes obligats la informació no confidencial que sigui adequada per facilitar les seves pròpies avaluacions del risc de blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.

3. Als efectes de contribuir a l'avaluació de riscos, la UIFAND pot requerir la informació que estimi oportuna per disposar d'estadístiques exhaustives per identificar i avaluar els riscos de blanqueig de diners o valors i de finançament del terrorisme i l'eficàcia del sistema.

Aquestes estadístiques inclouen, entre altres:

- a) dades relatives a la grandària i la importància dels diferents sectors inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei, en particular el número d'entitats i persones i la importància econòmica de cadascun dels sectors;
- b) dades relatives a les fases d'informació, d'investigació i judicial del sistema nacional de lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme i, en particular, el número de declaracions d'operacions sospitoses trameses a la UIFAND, el seguiment donat a aquestes declaracions i el número anual d'assumptes investigats, així com el número de persones processades, el número de persones

condemnades per delictes relacionats amb el blanqueig de diners o valors o amb el finançament del terrorisme, els tipus de delictes previs, quan aquesta informació estigui disponible, i el valor en euros dels fons bloquejats, embargats o comissats;

c) si es disposa d'elles, dades relatives al número i el percentatge de declaracions que condueixin a una nova investigació, juntament amb l'informe anual dirigit als subjectes obligats en el qual es detallin la utilitat i el seguiment de les declaracions formulades;

d) dades relatives al número de sol·licituds d'informació transfrontereres que la UIFAND i altres autoritats competents hagin realitzat, rebut, denegat i contestat, totalment o parcial.

Article 5. Valoració del risc per part dels subjectes obligats

1. Els subjectes obligats han d'adoptar mesures adequades per identificar, avaluar i comprendre els seus riscos de blanqueig de diners o valors i de finançament del terrorisme. Aquest estudi de risc individual (ERI) ha de:

- a) estar adequadament documentat i reflectit en un informe escrit;
- b) considerar tots els factors de risc rellevants abans de determinar el nivell global de risc i les mesures de mitigació apropiades. Aquests factors de risc han d'incloure els relatius a clients, països o zones geogràfiques, productes, serveis, operacions o canals de distribució;
- c) estar periòdicament actualitzat i, en tot cas quan es produeixin esdeveniments o novetats importants en la gestió i l'activitat del subjecte obligat.

La UIFAND pot emetre directrius sobre què es consideren mesures adequades considerant les particularitats i la grandària dels subjectes obligats.

2. L'ERI ha de posar-se a disposició de la UIFAND immediatament quan aquesta ho requereixi.

3. La UIFAND pot decidir que no es requereixi l'ERI per determinats sectors amb risc limitat si els riscos específics inherents al sector estan clarament identificats, s'han comprès i els subjectes obligats individualment considerats entenen els seus riscos. La UIFAND comunica als subjectes obligats aquesta circumstància.

Secció tercera. Països d'alt risc

Article 6. *Països d'alt risc*

1. Es consideren països d'alt risc de blanqueig de diners o valors i de finançament de terrorisme aquells determinats mitjançant comunicat tècnic per la UIFAND, qui ha de prendre en consideració els països i les jurisdiccions designades com a no cooperatius o amb deficiències estratègiques pel Grup d'Acció Financera (GAFI) i aquells en relació amb els quals la Comissió Europea determini que pateixen deficiències estratègiques en els seus sistemes nacionals de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.

2. Els subjectes obligats han d'aplicar mesures de diligència deguda reforçades en les relacions de negocis i en les operacions relacionades amb persones físiques o jurídiques de països d'alt risc.

3. La UIFAND pot acordar l'aplicació de contramesures en relació amb països d'alt risc o que tinguin un risc elevat de blanqueig de diners o valors o de finançament de terrorisme. Aquestes contramesures poden adoptar-se de forma autònoma o en aplicació de decisions o recomanacions d'organitzacions, institucions o grups internacionals.

Entre altres, constitueixen contramesures adequades:

- a) Obligar els subjectes obligats a aplicar mesures de diligència deguda reforçada.
- b) Implementar els mecanismes de declaració reforçats oportuns o la declaració sistemàtica de determinades operacions.

c) Prohibir l'establiment o el manteniment de filials, sucursals o oficines de representació d'institucions financeres del país corresponent o, de qualsevol altra manera, tenir en compte el fet que la institució financera corresponent és d'un país que no disposa d'un sistema adequat de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.

d) Prohibir als subjectes obligats establir o mantenir filials, sucursals o oficines de representació al país corresponent o, de qualsevol altra manera, tenir en compte el fet que aquestes estan a un país que no disposa d'un sistema adequat de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.

e) Limitar, inclús prohibint, les relacions de negocis o les operacions financeres amb el país corresponent i amb les persones físiques o jurídiques d'aquell país.

f) Prohibir als subjectes obligats l'acceptació de les mesures de diligència deguda practicades per entitats del país corresponent.

g) Requerir als subjectes obligats financers la revisió, modificació o, si fos necessari, la terminació de les relacions de corresponsalia amb institucions financeres del país corresponent.

h) Sotmetre les sucursals i filials de les institucions financeres dels països corresponents a supervisió reforçada o a examen o auditoria externs.

i) Imposar als grups financers obligacions reforçades d'auditoria externa en relació amb qualsevol sucursal o filial situada o que operi en el país corresponent.

Capítol segon. Mesures de diligència deguda

Secció primera. Disposicions generals

Article 7. *Prohibició de comptes o llibretes d'estalvi anònims*

Queden prohibits els comptes i les llibretes d'estalvi anònims o amb noms ficticis.

Article 8. *Obligació de practicar mesures de diligència deguda*

Els subjectes obligats han d'aplicar mesures de diligència deguda en les següents circumstàncies:

a) quan estableixin una relació de negocis;

b) quan efectuïn una operació ocasional:

i) per un valor igual o superior a 15.000 euros, ja es dugi aquesta a terme en una operació o en diverses operacions entre les quals sembli existir algun tipus de relació; o

ii) que constitueixi una transferència de fons, en el sentit de l'article 29 d'aquesta Llei, superior a 1.000 euros;

c) en el cas de comerciants, quan efectuïn operacions ocasionals en diners en efectiu per un valor igual o superior a 10.000 euros, ja es dugin aquestes a terme en una operació o en diverses operacions entre les quals sembli existir algun tipus de relació;

d) en el cas dels casinos i altres proveïdors de serveis de joc d'atzar, ja sigui al moment del cobrament dels guanys o de la realització de les apostes, quan efectuïn operacions per un valor igual o superior a 2.000 euros, ja es duguin aquestes a terme en una operació o en diverses operacions entre les quals sembli existir algun tipus de relació;

e) quan existeixin sospites de blanqueig de diners o valors o de finançament del terrorisme, amb independència de qualsevol excepció, exempció o llindar;

f) quan existeixin dubtes sobre la veracitat, l'adequació o la validesa de les dades d'identificació del client obtingudes amb anterioritat;

g) quan estiguin tipificades com a susceptibles de comportar operacions de blanqueig o de finançament del terrorisme o qualificades d'especial vigilància per la UIFAND, mitjançant comunicats tècnics.

Article 9. *Abast de les mesures de diligència deguda*

1. Les mesures de diligència deguda comprenen les actuacions següents:

- a) la identificació del client i la verificació de la seva identitat sobre la base de documents, dades o informacions obtingudes de fonts fiables i independents;
- b) la identificació del beneficiari efectiu i l'adopció de mesures raonables per verificar la seva identitat, utilitzant documents, dades o informacions obtingudes de fonts fiables i independents, de manera que el subjecte obligat conegui qui és el beneficiari efectiu. Així mateix, pel que fa a les persones jurídiques, fideïcomisos, societats, fundacions i estructures jurídiques similars, l'adopció de mesures raonables a fi de comprendre l'estructura de propietat i control del client;
- c) l'avaluació, la comprensió i l'obtenció d'informació sobre el propòsit i l'índole prevista de la relació de negocis;
- d) l'aplicació de mesures de seguiment continu de la relació de negocis, incloent-hi:
 - l'escrutini de les operacions efectuades al llarg d'aquesta relació, a fi de garantir que s'ajustin al coneixement que el subjecte obligat tingui del client i del seu perfil empresarial i de risc, inclòs l'origen dels fons; i
 - l'adopció de mesures per assegurar que els documents, dades o informacions obtingudes en aplicació de les mesures de diligència deguda estiguin actualitzats i siguin adequats, revisant la documentació existent, en especial per als clients d'alt risc.
- e) l'avaluació, la comprensió i l'obtenció d'informació per identificar i verificar l'origen dels fons objecte de la relació de negoci o de l'operació ocasional.

Quan els subjectes obligats adoptin les mesures esmentades en les lletres a) i b), també verificaran que qualsevol persona que digui actuar en nom del client estigui autoritzada a tal fi i identificaran i verificaran la identitat d'aquesta persona.

2. Les dades recollides han d'estar actualitzades en termes que permetin la identificació correcta dels clients en el moment d'establir la relació de negoci o dur a terme una operació susceptibles de comportar operacions de blanqueig o de finançament del terrorisme.

3. Els subjectes obligats determinen l'abast de les mesures de diligència deguda en funció del risc.

Els subjectes obligats prenen en consideració, entre d'altres, les variables següents per avaluar els riscos de blanqueig de diners o valors i de finançament del terrorisme:

- a) el propòsit del compte o de la relació amb el client;
- b) el nivell d'actius que va a dipositar el client o el volum de les operacions a realitzar;
- c) la regularitat o durada de la relació de negocis.

En qualsevol cas, els subjectes obligats han d'estar en disposició de demostrar a la UIFAND que les mesures de diligència deguda que han adoptat són apropiades als riscos de blanqueig de diners o valors i de finançament del terrorisme que hagin identificat.

4. En l'àmbit de les assegurances de vida o altres assegurances relacionades amb inversions, els subjectes obligats financers apliquen, a més de les mesures de diligència deguda que estableixen els apartats anteriors, les següents mesures de diligència deguda respecte als beneficiaris designats de pòlisses d'assegurances de vida o altres assegurances relacionades amb inversions i:

- a) en el cas dels beneficiaris designats com a persones físiques o jurídiques o estructures jurídiques amb una denominació concreta, han de prendre el nom de la persona;

b) en el cas dels beneficiaris designats per característiques, per categoria o per altres referències, els subjectes obligats financers han d'obtenir informació suficient com per tenir la seguretat de que podrà establir la seva identitat al moment del pagament o quan el beneficiari vulgui exercir els seus drets.

La verificació de la identitat dels beneficiaris tindrà lloc en el moment del pagament. En cas de cessió, total o parcial, a un tercer, d'una assegurança de vida o una altra assegurança relacionada amb inversions, els subjectes obligats financers que tinguin coneixement de la cessió han d'identificar el beneficiari efectiu en el moment de la cessió a la persona física o jurídica o a l'estructura jurídica que sigui beneficiari del valor de la pòlissa cedida.

Els subjectes obligats han d'incloure el beneficiari d'una pòlissa de vida com a un factor de risc rellevant per determinar si s'apliquen mesures de deguda diligència reforçades. Si es determina que el beneficiari que sigui una persona jurídica o una altra estructura jurídica presenta un risc més elevat, s'han de prendre mesures de deguda diligència reforçades, incloent l'adopció de mesures raonables per identificar i verificar la identitat del beneficiari efectiu que sigui el beneficiari de la pòlissa en el moment del pagament.

5. En el cas dels beneficiaris de fideïcomisos o estructures jurídiques similars que siguin designats per característiques o per categoria, el subjecte obligat ha d'obtenir informació suficient per poder establir la seva identitat en el moment del pagament o en el moment en què exerceixi els drets adquirits.

6. Els subjectes obligats han d'adoptar mesures constants de vigilància quant a les noves tecnologies per tal d'evitar la seva utilització indeguda per al blanqueig de diners o valors o el finançament del terrorisme i qualsevol acció que provoqui una falsa identificació del client en totes les operacions realitzades a distància.

Els subjectes obligats han d'identificar i avaluar els riscos de blanqueig de diners o valors i finançament del terrorisme que es puguin derivar en relació al desenvolupament de nous productes i noves pràctiques comercials, incloent nous mecanismes de prestació de serveis, i l'ús de noves o emergents tecnologies tant per als productes nous com per als ja existents.

Els subjectes obligats han de:

- a) realitzar anàlisis de riscos abans d'introduir o de permetre l'ús de nous productes, pràctiques i tecnologies; i
- b) prendre mesures apropiades per mitigar els riscos detectats.

Article 10. *Verificació de la identitat del client i del beneficiari efectiu*

1. Els subjectes obligats verifiquen la identitat del client i del beneficiari efectiu abans que s'estableixi una relació de negocis o que es realitzi una operació.

2. No obstant el que estableix a l'apartat anterior, la verificació de la identitat del client i del beneficiari efectiu pot ser completada durant l'establiment d'una relació de negocis, quan això sigui necessari per no interrompre el desenvolupament normal de les activitats i quan el risc de blanqueig o de finançament del terrorisme sigui baix. En tal cas, el procediment de verificació es conclourà tan aviat com sigui possible després del primer contacte.

3. No obstant el que estableix l'apartat 1, es pot procedir a l'obertura d'un compte en una entitat operativa del sistema financer, inclosos comptes que permetin operacions amb valors mobiliaris, sempre que existeixin suficients garanties de que ni el client ni altres persones en el seu nom efectuaran operacions fins que s'hagi identificat el client i el beneficiari efectiu i verificat la seva identitat.

4. En el cas que la identificació del client i dels beneficiaris efectius, la verificació de la seva identitat i l'avaluació i l'obtenció d'informació sobre el propòsit i l'indole prevista de la relació de negocis no es pugui realitzar d'acord amb l'article 9 d'aquesta Llei o es tinguin dubtes sobre la veracitat o idoneïtat de la informació obtinguda, els subjectes obligats no poden establir una relació de negocis o dur a terme una operació ocasional. En el cas de relacions ja iniciades, s'ha de posar fi a la relació de negoci.

En ambdós casos, els subjectes obligats han de valorar la transmissió d'una declaració de sospita a la UIFAND.

5. Els subjectes obligats han d'aplicar els procediments de diligència deguda respecte dels clients existents, en el moment oportú en funció de l'anàlisi del seu risc, en particular quan canviïn les circumstàncies del client.

6. Quan els subjectes obligats tinguin una sospita de blanqueig de capitals o finançament del terrorisme, i raonablement estimin que completar el procés de mesures de deguda diligència o coneixement del client pugui alertar el client de que existeixen sospites de blanqueig o finançament del terrorisme, el subjecte obligat podrà no completar aquest procés, sempre que presenti una declaració d'operació sospitosa a la UIFAND.

Secció segona. Mesures simplificades de diligència deguda

Article 11. *Mesures simplificades de diligència deguda*

1. Els subjectes obligats poden aplicar mesures simplificades de diligència deguda en aquells casos en què la relació de negocis o operació presenti un grau de risc reduït d'acord amb els següents factors:

1) Factors de risc en funció del client:

a) societats que cotitzen en borsa i estan subjectes a requisits d'informació (ja sigui en virtut de les normes del mercat de valors o en virtut de la llei o altres instruments d'obligat compliment), que imposin obligacions per garantir una transparència adequada respecte als beneficiaris efectius;

b) administracions o empreses públiques;

c) clients residents a les zones geogràfiques de menor risc en aplicació dels factors que estableix el punt 3.

2) Factors de risc en funció del producte, servei, operació o canal de distribució:

a) pòlisses d'assegurança de vida amb una prima anual que no superi els 1.000 euros o amb una prima única que no superi els 2.500 euros;

b) pòlisses d'assegurances per a plans de pensions que no continguin una opció de rescat anticipat ni puguin servir de garantia;

c) plans de pensions, jubilació o similars que contemplin l'abonament de prestacions de jubilació als empleats, sempre que les aportacions s'efectuïn mitjançant deducció del salari i les normes del pla no permetin als beneficiaris cedir la seva participació;

d) productes o serveis financers adequadament definits i limitats, destinats a determinats tipus de clients, a fi d'augmentar l'accés amb finalitats d'inclusió financera;

e) productes en els quals el risc de blanqueig de diners o valors i de finançament del terrorisme es gestioni mitjançant altres factors, com els límits de disposició d'efectiu o la transparència de la propietat (per exemple, certs tipus de diners electrònics).

3) Factors de risc en funció de l'àrea geogràfica:

a) Estats membres de la Unió Europea;

b) països amb sistemes eficaços de lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme;

c) països que, segons fonts fiables i independents, tinguin un baix nivell de corrupció o altres activitats delictives;

d) països que, segons fonts fiables i independents, com per exemple informes d'avaluació mútua o d'avaluació detallada o informes de seguiment, disposin de mesures contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme compatibles amb les Recomanacions del GAFI, i apliquin efectivament aquestes mesures.

La UIFAND pot publicar directrius sobre l'adopció de mesures simplificades de diligència deguda que resultin adequades i proporcionades a les particularitats i la grandària dels subjectes obligats.

2. Abans d'aplicar les mesures simplificades de diligència deguda, els subjectes obligats han de determinar que la relació de negocis o operació presenta un risc baix.

3. Els subjectes obligats controlen en tot cas les operacions i les relacions de negocis per poder detectar operacions inusuals o sospitoses.

Secció tercera. Mesures reforçades de diligència deguda

Article 12. *Obligació de practicar mesures reforçades de diligència deguda*

1. Els subjectes obligats apliquen mesures reforçades de diligència deguda en els següents casos:

- a) casos als que es refereixen els articles 13 a 17 d'aquesta Llei;
- b) operacions amb persones físiques o entitats jurídiques establertes als països determinats per la UIFAND com països d'alt risc;
- c) altres casos d'alt risc identificats per la UIFAND o pels subjectes obligats d'acord amb, entre altres, els següents factors d'identificació de situacions d'alt risc:

1) Factors de risc en funció del client:

- a) relació de negocis desenvolupada en circumstàncies excepcionals;
- b) clients residents a les àrees geogràfiques d'alt risc en aplicació dels factors que estableix el punt 3;
- c) persones o estructures jurídiques que constitueixen vehicles de gestió del patrimoni personal;
- d) societats amb accionistes nominals o accions al portador;
- e) activitats econòmiques que fan ús intensiu d'efectiu;
- f) estructures societàries poc habituals o excessivament complexes, considerant la naturalesa de les activitats.

2) Factors de risc en funció del producte, servei, operació o canal de distribució:

- a) banca privada;
- b) productes o operacions que podrien afavorir l'anonimat;
- c) relacions o operacions comercials a distància, sense signatura electrònica;
- d) pagaments rebuts de persones no identificades o tercers no associats;
- e) nous productes i noves pràctiques comercials, inclosos nous mecanismes de lliurament, i utilització de noves tecnologies o en desenvolupament per a productes nous o ja existents.

3) Factors de risc en funció de l'àrea geogràfica:

- a) països d'alt risc en els termes que estableix l'article 6 d'aquesta Llei;
- b) països que, segons fonts fiables i independents, tinguin nivells significatius de corrupció o altres activitats delictives;
- c) països objecte de sancions, embargaments o mesures similars adoptades per la Unió Europea o per les Nacions Unides;
- d) països que ofereixin finançament o suport a activitats terroristes, o en el territori dels quals operin organitzacions terroristes.

No serà necessari aplicar automàticament mesures reforçades de diligència deguda en relació amb les sucursals ni amb les filials en les que el subjecte obligat tingui participació majoritària que estiguin localitzades en països d'alt risc, quan compleixin plenament les polítiques i procediments a nivell de grup definides en l'article 41 d'aquesta Llei.

La UIFAND pot publicar directrius sobre les mesures reforçades de diligència deguda, adequades i proporcionades a les particularitats i la grandària dels subjectes obligats.

2. Els subjectes obligats examinen el context i la finalitat de totes les operacions complexes, o inusuals, quan la seva finalitat econòmica o lícita no resulti aparent. En particular, els subjectes obligats han d'augmentar el grau i la naturalesa de la supervisió de la relació de negocis, a fi de determinar si tals operacions o activitats semblen sospitoses.

Article 13. *Relacions de corresponsalia bancària*

1. En les relacions de corresponsalia bancària transfrontereres amb entitats d'altres països, correspon a les entitats bancàries i financeres corresponsals andorranes:

- a) Reunir informació suficient sobre l'entitat client estrangera per comprendre la naturalesa de la seva activitat i determinar, a partir d'informacions de domini públic, la seva reputació i la qualitat de la seva supervisió, incloent si ha estat subjecta a una investigació o qualsevol altra acció reguladora de blanqueig de diners o valors o finançament del terrorisme.
- b) Avaluar que els controls contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme de què disposi l'entitat client són adequats i efectius.
- c) Obtenir l'autorització de l'alta direcció abans d'establir noves relacions de corresponsalia bancària.
- d) Documentar les responsabilitats respectives de cada entitat.
- e) Respecte dels comptes de transferència de pagaments en altres places (payable-through accounts), han de tenir garanties que l'entitat client estrangera ha comprovat la identitat i aplicat en tot moment les mesures de diligència deguda dels clients que tenen accés directe a comptes de l'entitat corresponsal andorrana i que, a sol·licitud d'aquesta, pot facilitar les dades necessàries a efectes d'identificació i verificació del client i el beneficiari efectiu.

2. Queda prohibit establir o mantenir relacions de corresponsalia amb bancs pantalla. S'han d'adoptar les mesures adequades per assegurar que no s'estableixen o es mantenen relacions de corresponsalia amb bancs dels quals es coneix que permeten l'ús dels seus comptes per part de bancs pantalla.

Article 14. *Persones políticament exposades (PEPs)*

En relació amb les operacions o relacions de negoci amb persones políticament exposades, els subjectes obligats han de:

- a) disposar de procediments adequats en funció del risc a fi de determinar si el client o el beneficiari efectiu és una persona políticament exposada;
- b) obtenir l'autorització de l'alta direcció per establir o mantenir una relació de negoci amb les persones políticament exposades;
- c) adoptar les mesures adequades per determinar l'origen del patrimoni i dels fons objecte de la relació de negoci o de la operació;
- d) realitzar una supervisió reforçada i permanent de la relació de negoci.

Aquestes obligacions són igualment aplicables quan, amb posterioritat a la identificació i verificació inicial d'un client o beneficiari efectiu, aquest client o beneficiari passi a ser una persona políticament exposada.

Article 15. *Assegurances de vida amb persones políticament exposades*

Els subjectes obligats adopten mesures raonables per determinar si els beneficiaris de pòlisses d'assegurances de vida o altres assegurances relacionades amb inversions i/o, si escau, el beneficiari efectiu, són persones políticament exposades, els seus familiars o persones reconegudes com afins. Aquestes mesures s'adopten com molt tard al moment del pagament o al moment de la cessió, total o parcial, de la pòlissa. Quan s'identifiquin riscos més elevats, a més d'adoptar les mesures de diligència deguda establertes a l'article 9 d'aquesta Llei, correspon als subjectes obligats:

- a) informar a l'alta direcció abans del pagament del rendiment de la pòlissa;
- b) procedir a un control reforçat de tots els aspectes de la relació de negocis amb el titular de la pòlissa.
- c) considerar realitzar una declaració d'operació sospitosa.

Article 16. *Finalització de les mesures reforçades de diligència deguda en cas de PEPs*

Quan una persona políticament exposada deixi d'exercir la funció pública per la que tenia aquesta consideració, els subjectes obligats continuaran aplicant les mesures reforçades de diligència deguda que estableix l'article 14 durant almenys dotze mesos.

Article 17. *Familiars i persones reconegudes com afins dels PEPs*

Les mesures contemplades en els articles 14 i 15 d'aquesta Llei seran també aplicables als familiars o a les persones reconegudes com afins de les persones políticament exposades.

Secció quarta. Compliment per tercers

Article 18. *Compliment per tercers*

1. Als efectes del compliment de les obligacions previstes en les lletres a), b) i c) de l'apartat 1 de l'article 9 d'aquesta Llei, els subjectes obligats poden delegar la seva execució en tercers. No obstant, el subjecte obligat delegant continua sent responsable del compliment d'aquestes obligacions.

2. Als efectes de l'apartat anterior, s'entén per "tercers" els subjectes obligats enumerats a l'article 2 d'aquesta Llei o altres entitats o persones situades en altres països que:

- a) apliquin requisits de diligència deguda i de conservació de documents que siguin equivalents als establerts en aquesta Llei, i
- b) supervisin el compliment dels requisits establerts per la normativa interna en termes equivalents a la normativa andorrana.

3. Els subjectes obligats no poden delegar el compliment de les obligacions previstes en les lletres a), b) i c) de l'apartat 1 de l'article 9 d'aquesta Llei a tercers establerts als països d'alt risc a què es refereix l'article 6 d'aquesta Llei.

4. Els subjectes obligats, sense perjudici de mantenir la plena responsabilitat respecte del client, poden acceptar les mesures de diligència deguda practicades per les seves matrius o sucursals i filials amb participació majoritària domiciliades a Andorra o en un altre país que compleixin plenament les polítiques i els procediments a nivell de grup en els termes que estableix l'article 41 d'aquesta Llei.

5. Els subjectes obligats obtenen dels tercers en qui deleguin la informació necessària sobre els requisits de diligència deguda establerts en l'article 9, apartat 1, paràgraf primer, lletres a), b) i c), d'aquesta Llei.

Així mateix, adopten les mesures adequades per garantir que els tercers els transmetin immediatament, prèvia sol·licitud, les corresponents còpies de la documentació d'identificació i verificació d'identitat i altra documentació que pugui ser rellevant sobre la identitat del client o del beneficiari efectiu, així com la documentació, la informació o les dades sobre el propòsit i l'índole de la relació de negocis.

6. Aquest règim no serà aplicable a les relacions d'externalització o agència quan, en virtut d'un acord contractual, el proveïdor de serveis o agent hagi de ser considerat com a part del subjecte obligat.

Capítol tercer. Informació sobre els beneficiaris efectius d'entitats jurídiques andorranes

Article 19. *Obligació d'obtenció, conservació i accés a la informació sobre els beneficiaris efectius*

1. Les societats i altres persones jurídiques constituïdes al Principat d'Andorra tenen l'obligació d'obtenir i conservar informació adequada, precisa i actual sobre els seus beneficiaris efectius.

Aquestes entitats tenen la obligació de subministrar als subjectes obligats, a més de la informació sobre el seu propietari legal, informació relativa al beneficiari efectiu quan els subjectes obligats prenen mesures de diligència deguda de conformitat amb el capítol segon d'aquesta Llei.

2. La UIFAND i altres autoritats competents poden accedir a la informació a què es refereix l'apartat 1 en qualsevol moment.

3. El Registre de Societats, el Registre d'Associacions i el Registre de Fundacions exigeixen la informació relativa als beneficiaris efectius de les entitats inscrites en els termes que estableix la legislació. Aquesta informació s'ha de mantenir precisa i actualitzada.

4. La informació sobre els beneficiaris efectius que consti en el Registre de Societats, en el Registre d'Associacions i el Registre de Fundacions estarà a disposició de:

- a) la UIFAND i altres autoritats competents, sense cap restricció;
- b) els subjectes obligats, en el marc de l'aplicació de les mesures de diligència deguda de conformitat amb el capítol segon;
- c) tota persona o organització que pugui demostrar un interès legítim.

Les persones o organitzacions a què es refereix la lletra c) tindran accés, com a mínim, al nom i cognoms, mes i any de naixement, la nacionalitat i el país de residència del beneficiari efectiu, i a l'abast de la seva participació efectiva.

L'accés a la informació sobre els beneficiaris efectius que consti en el Registre de Societats, en el Registre d'Associacions i en el Registre de Fundacions es fa de conformitat amb la legislació sobre protecció de dades i pot estar subjecte a un registre en línia i al pagament d'una taxa. Les taxes aplicades per l'obtenció d'informació no han d'excedir dels corresponents costos administratius.

5. Els subjectes obligats no recorren exclusivament al Registre de Societats, al Registre d'Associacions o al Registre de Fundacions per complir els requisits en matèria de diligència deguda de conformitat amb el capítol segon.

6. No existirà l'obligació d'autoritzar l'accés a la totalitat o una part de la informació sobre els beneficiaris efectius a les persones a què es refereix l'apartat 4, lletres b) i c), si tal accés pot exposar el beneficiari efectiu a un risc de frau, segrest, xantatge, violència o intimidació o si el beneficiari efectiu és un menor o té alguna incapacitat no relacionada amb l'edat. Aquesta exempció no s'aplica als subjectes obligats financers ni als notaris ni als saigs.

Capítol quart. Obligacions de declaració i prohibició de revelació

Article 20. *Obligació de declaració*

1. Els subjectes obligats estan subjectes a les següents obligacions:

- a) Declarar davant la UIFAND, per iniciativa pròpia, qualsevol operació o projecte d'operació relativa a fons respecte dels quals es tingui la certesa o es conegui, hi hagi sospites o motius raonables per sospitar que són el producte d'una activitat delictiva o que estan relacionades amb el finançament del terrorisme, i contestar sense demora a les sol·licituds d'informació addicional que els hi dirigeixi la UIFAND, i
- b) facilitar a la UIFAND tota la informació que sigui requerida en l'exercici de les seves funcions.

Es declararan totes les operacions sospitoses, incloses les que hagin quedat en la fase de temptativa.

2. Els notaris, els advocats, els membres d'altres professions jurídiques independents i els comptables externs, no estan subjectes a l'obligació de declarar operacions sospitoses única i exclusivament en relació amb la informació rebuda dels seus clients o obtinguda sobre un dels seus clients durant la determinació de la seva posició jurídica o l'exercici de les funcions de defensa o representació d'aquest client en un procediment judicial o en relació amb aquest procediment, inclòs l'assessorament sobre la incoació d'un

procediment judicial o la forma d'evitar-lo, independentment de si aquesta informació s'han rebut o obtingut abans, durant o després de tal procediment.

3. L'obligació de declarar s'ha de complir, amb independència de quin sigui el país on s'hagi comès o es pugui cometre el presumpte delictes de blanqueig o de finançament del terrorisme, o d'on procedeixin o vagin destinats els fons.

La declaració ha de ser efectuada abans que el subjecte obligat hagi executat l'operació sospitosa.

Amb posterioritat a la declaració de sospita, o al requeriment d'informació, s'ha de trametre a la UIFAND qualsevol element nou de què tingui coneixement relatiu a la declaració.

4. El representant davant de la UIFAND dels subjectes obligats efectua la declaració de sospita a què es refereix l'apartat primer.

5. Si la UIFAND, a la llum de les investigacions realitzades en l'exercici de les seves funcions, estima que hi ha indicis suficients, pot ordenar provisionalment el bloqueig de l'operació o les operacions que estimi oportunes.

El bloqueig no pot excedir els cinc dies, termini màxim en el qual la UIFAND ha d'aixecar-lo si aquests indicis s'han desvirtuat o, en cas contrari, ha de trametre les actuacions al Ministeri Fiscal.

6. La UIFAND no té responsabilitat pels danys causats pel bloqueig d'operatives i diners o valors realitzats en l'exercici de les seves funcions.

Article 21. *Obligació de declaració a organismes autoreguladors o col·legis professionals*

No obstant el que estableix l'article anterior, la UIFAND, mitjançant comunicat tècnic, pot designar l'organisme autoregulador o el col·legi professional de l'activitat de què es tracti com l'organisme a qui s'ha d'informar en primera instància en lloc de la UIFAND. En aquest cas, correspon als organismes autoreguladors efectuar les comunicacions corresponents a la UIFAND de manera immediata i sense filtrar.

Article 22. *Abstenció d'executar operacions*

1. Els subjectes obligats no poden executar operacions de les que sàpiguen o hi hagi sospites o motius raonables per sospitar que estan relacionades amb el producte d'activitats delictives o amb el finançament del terrorisme fins que no hagin fet la preceptiva declaració de sospita davant la UIFAND i hagin complert qualsevol altra instrucció addicional d'aquesta.

2. Quan no executar l'operació financera o econòmica sospitosa resulti impossible o pugui comprometre la persecució dels beneficiaris de la presumpta operació de blanqueig o finançament del terrorisme, els subjectes obligats podran executar l'operació i efectuar immediatament després una declaració a la UIFAND. La declaració ha d'exposar, a més de la informació a què es refereix l'article 20 d'aquesta Llei, els motius que van justificar l'execució de l'operació.

Article 23. *Obligació d'informació de les autoritats de supervisió*

Les autoritats competents per la supervisió prudencial dels subjectes obligats que descobreixin fets que puguin estar relacionats amb el blanqueig de diners o valors o el finançament del terrorisme, ja sigui en el curs de les inspeccions efectuades o de qualsevol altra manera, informaran d'aquests fets sense demora a la UIFAND.

Article 24. *Efectes de la comunicació pels subjectes obligats*

La comunicació de bona fe d'informació a la UIFAND, per part d'un subjecte obligat o dels seus empleats o directius no constitueix infracció de cap restricció de la divulgació d'informació imposada per via contractual o per disposició legal, reglamentària o administrativa, i no implicarà cap tipus de responsabilitat pel subjecte obligat, els seus directius o empleats, tot i que no coneguessin l'activitat delictiva subjacent i amb independència de que l'activitat il·legal arribés o no a concretar-se realment.

Article 25. Protecció dels subjectes obligats

1. La UIFAND i qualsevol altra autoritat administrativa o judicial adopta totes les mesures adequades per protegir els subjectes obligats envers qualsevol amenaça o acció hostil derivada del compliment de les obligacions que imposa aquesta Llei. En particular, es manté la confidencialitat sobre la identitat del subjecte obligat i els empleats que han intervingut en les declaracions de sospita i en tots els procediments administratius i judicials amb origen o relació amb les declaracions emeses.

2. A aquests efectes, la UIFAND analitza la declaració de sospita i, en el cas d'apreciar indicis o l'existència de blanqueig de diners o valors o finançament del terrorisme, remet informe al Ministeri Fiscal. L'informe de la UIFAND no incorpora les declaracions de sospita dels subjectes obligats ni dels seus directius i empleats ni la seva identificació ni la dels funcionaris o membres de la UIFAND que han intervingut en la instrucció.

3. L'informe de la UIFAND té el valor probatori que les autoritats judicials li atorguin i pot ser incorporat a les diligències judicials o administratives que se'n derivi.

La informació classificada com d'intel·ligència financera per la UIFAND, no es pot incorporar a les diligències judicials o administratives.

4. Excepte en cas de prejudicialitat penal, si la UIFAND, en l'exercici de les seves funcions, adverteix irregularitats que són competència d'un altre òrgan administratiu, ha d'enviar a aquest el corresponent informe mantenint la confidencialitat sobre la identitat del subjecte obligat i els empleats que han intervingut en les declaracions de sospita i en tots els procediments administratius i judicials amb origen o relació amb les declaracions emeses.

Article 26. Prohibició de revelació

1. Els subjectes obligats i els seus directius i empleats no revelen al client afectat ni a tercers que s'està transmetent, es transmetrà o s'ha transmès informació a la UIFAND ni que està realitzant-se o pot realitzar-se una anàlisi o investigació sobre blanqueig de diners o valors o finançament del terrorisme.

2. En relació amb les declaracions d'operacions sospitoses, aquesta prohibició de revelació no inclou la informació a les autoritats competents, inclosos els organismes autoreguladors, sempre que aquesta revelació sigui prèviament autoritzada per escrit per la UIFAND.

3. La prohibició establerta a l'apartat 1 no impedirà la comunicació d'informació entre els subjectes obligats financers i les seves sucursals i filials en les que tinguin participació majoritària situades a altres països, a condició que compleixin plenament les polítiques i procediments a nivell de grup conforme l'article 41 d'aquesta Llei, inclosos els procediments d'intercanvi d'informació dins del grup, i que les polítiques i procediments a nivell de grup compleixin els requisits establerts en aquesta Llei, sempre que aquesta revelació sigui prèviament autoritzada per escrit per la UIFAND.

4. La prohibició establerta a l'apartat 1 no impedirà la comunicació d'informació relativa a les declaracions d'operacions de sospita, prèvia autorització escrita de la UIFAND, entre els subjectes obligats a què es refereixen les lletres a) i b) de l'apartat 2 de l'article 2, o entitats d'altres països que imposin requisits equivalents als que estableix aquesta Llei, que exerceixin les seves activitats professionals, ja sigui com empleats o d'una altra manera, dins d'una mateixa entitat jurídica o en una estructura professional més àmplia a la que pertanyi l'entitat jurídica, que tingui propietat, gestió o supervisió del compliment comuns.

5. La prohibició establerta a l'apartat 1 no impedirà la comunicació d'informació relativa a les declaracions de sospita, prèvia autorització escrita de la UIFAND, referida a un mateix client i a una mateixa operació en la que intervinguin dos o més subjectes obligats, ja siguin financers o no financers a què es refereixen les lletres a) i b) de l'apartat 2 de l'article 2, sempre que pertanyin a una mateixa categoria professional i estiguin subjectes a obligacions equivalents relatives al secret professional i a la protecció de dades personals. La informació intercanviada s'utilitza exclusivament a efectes de la prevenció del blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.

6. Quan els subjectes obligats a què es refereixen les lletres a) i b) de l'apartat 2 de l'article 2 intentin dissuadir un client d'una activitat il·legal, això no constituirà revelació a efectes de l'apartat 1 d'aquest article.

Capítol cinquè. Informació que ha d'acompanyar les transferències de fons

Secció primera. Objecte, àmbit d'aplicació i definicions

Article 27. *Objecte*

Aquest capítol estableix les normes sobre la informació que ha d'acompanyar les transferències de fons, en qualsevol moneda, referent als seus ordenants i beneficiaris quan almenys un dels prestadors de serveis de pagament participant en la transferència de fons estigui establert a Andorra.

Article 28. *Àmbit d'aplicació*

1. Aquest capítol s'aplica a les transferències de fons, en qualsevol moneda, enviades o rebudes per un prestador de serveis de pagament o un prestador de serveis de pagament intermediari establert a Andorra.

2. Aquest capítol no s'aplica als serveis indicats a les lletres a) a m) i o) de l'apartat 3 de l'article 2 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic.

3. Aquest capítol tampoc no s'aplica a les transferències de fons efectuades utilitzant una targeta de pagament, un instrument de diner electrònic o un telèfon mòbil, o un altre dispositiu digital o informàtic de prepagament o postpagament de característiques similars, a condició que:

- a) la targeta, l'instrument o el dispositiu s'utilitzi exclusivament per al pagament de béns o serveis, i
- b) el número d'aquesta targeta, instrument o dispositiu s'indiqui en totes les transferències que se'n derivin de l'operació.

No obstant, aquest capítol és d'aplicació quan s'utilitzi una targeta de pagament, un instrument de diner electrònic o un telèfon mòbil o un altre dispositiu digital o informàtic de prepagament o postpagament de característiques similars per efectuar una transferència de fons entre particulars.

4. Aquest capítol no s'aplica a les persones l'única activitat de les quals sigui la conversió de documents en paper en dades electròniques i que actuïn en virtut d'un contracte celebrat amb un prestador de serveis de pagament ni a aquelles persones l'única activitat de les quals consisteixi a posar a la disposició dels prestadors de serveis de pagament sistemes de missatgeria o altres sistemes de suport per a la transmissió de fons, o sistemes de compensació i liquidació.

Aquest capítol no s'aplica a les transferències de fons:

- a) consistents en que l'ordenant retiri diners en efectiu del seu propi compte;
- b) que transfereixin fons a una autoritat pública en concepte de pagament d'impostos, multes o altres gravàmens dins d'Andorra;
- c) la transferència de fons en la què tant l'ordenant com el beneficiari siguin prestadors de serveis de pagament que actuïn per compte propi;
- d) que es realitzin mitjançant l'intercanvi d'imatges de xecs, inclosos els xecs truncats.

5. Aquest capítol no s'aplica a les transferències de fons dins d'Andorra al compte d'un beneficiari que permeti exclusivament el pagament del subministrament de béns o serveis si es compleixen totes les condicions següents:

- a) el prestador de serveis de pagament del beneficiari està subjecte a aquesta Llei;
- b) el prestador de serveis de pagament del beneficiari pot rastrejar l'origen, a través del beneficiari i mitjançant un identificador únic d'operació, de la transferència de fons des de la persona que té un acord amb el beneficiari per al subministrament de béns o serveis;
- c) l'import de la transferència no supera els 1.000 euros.

Article 29. *Definicions*

Als efectes d'aquest capítol, s'entén per:

1. Ordenant: la persona titular d'un compte de pagament que autoritza una transferència de fons a partir d'aquest compte o, en cas que no existeixi un compte de pagament, que dóna una ordre de transferència de fons.
2. Beneficiari: tota persona que sigui el destinatari previst de la transferència de fons.
3. Prestador de serveis de pagament: les entitats indicades a l'apartat 1 de l'article 4 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic;
4. Prestador de serveis de pagament intermediari: tot prestador de serveis de pagament, que no sigui el prestador de serveis de pagament de l'ordenant ni el del beneficiari, i que rebí i transmetí una transferència de fons per compte del prestador de serveis de pagament de l'ordenant o del beneficiari o d'un altre prestador de serveis de pagament intermediari.
5. Compte de pagament: un compte de pagament tal i com es defineix a l'apartat 8 de l'article 3 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic.
6. Fons: ha de tenir la definició de l'apartat 22 de l'article 3 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic.
7. Transferència de fons: tota operació efectuada almenys parcialment per mitjans electrònics per compte d'un ordenant a través d'un prestador de serveis de pagament, a fi de posar fons a disposició d'un beneficiari a través d'un prestador de serveis de pagament, amb independència que l'ordenant i el beneficiari siguin la mateixa persona i que el prestador de serveis de pagament de l'ordenant i el del beneficiari sigui el mateix, incloent:
 - a) les transferències de crèdit, tal i com es defineixen a l'apartat 45 de l'article 3 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic;
 - b) les domiciliacions o domiciliacions de pagaments, tal i com es defineixen a l'apartat 17 de l'article 3 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic;
 - c) els enviaments de diners, tal i com es defineixen a l'apartat 39 de l'article 3 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic;
 - d) les transferències dutes a terme utilitzant una targeta de pagament, un instrument de diner electrònic o un telèfon mòbil o un altre dispositiu digital o informàtic, de prepagament o postpagament, de característiques similars.
8. Transferència per lots: diverses transferències de fons individuals que s'agrupen per a la seva transmissió.
9. Identificador únic d'operació: combinació de lletres, números o símbols especificats pel proveïdor de serveis de pagament a l'usuari d'aquests serveis, que aquest últim ha de proporcionar per identificar de forma unívoca un altre usuari de serveis de pagament i/o un compte de pagament en una operació de pagament.
10. Transferència entre particulars: operació de transferència de fons que tingui lloc entre persones físiques que, com a consumidors, actuïn amb finalitats diferents dels comercials, empresarials o professionals.

Secció segona. Obligacions del prestador de serveis de pagament de l'ordenant

Article 30. *Informació que acompanya les transferències de fons*

1. El prestador de serveis de pagament de l'ordenant s'assegura que les transferències de fons vagin acompanyades de la següent informació sobre l'ordenant:
 - a) el nom de l'ordenant;
 - b) el número de compte de pagament de l'ordenant, i
 - c) l'adreça, el número del document oficial d'identitat, el número d'identificació de client o la data i lloc de naixement de l'ordenant.

2. El prestador de serveis de pagament de l'ordenant s'assegurarà que les transferències de fons vagin acompanyades de la següent informació sobre el beneficiari:

- a) el nom del beneficiari, i
- b) el número de compte de pagament del beneficiari.

3. No obstant el que disposa l'apartat 1, lletra b), i l'apartat 2, lletra b), en cas de transferències que no es facin des de o cap a un compte de pagament, el prestador de serveis de pagament de l'ordenant garanteix que la transferència de fons vagi acompanyada d'un identificador únic d'operació, en lloc del número o els números del compte de pagament.

4. Abans de transferir fons, el prestador de serveis de pagament de l'ordenant verifica l'exactitud de la informació a què es refereix l'apartat 1 per mitjà de documents, dades o informació obtinguts d'una font fiable i independent.

5. Es considerarà que la verificació a què fa referència a l'apartat 4 ha tingut lloc quan:

- a) la identitat de l'ordenant hagi estat verificada de conformitat amb l'article 9 d'aquesta Llei i la informació recopilada en aquesta verificació s'hagi conservat conformement a l'establert en l'article 37 d'aquesta Llei, o
- b) siguin aplicables a l'ordenant les disposicions de l'article 10, apartat 5, d'aquesta Llei.

6. El prestador de serveis de pagament de l'ordenant no executa cap transferència de fons sense que abans es garanteixi el compliment de les disposicions d'aquest article.

7. Les disposicions d'aquest article també apliquen a les transferències per lots.

Secció tercera. Obligacions del prestador de serveis de pagament del beneficiari

Article 31. *Detecció de la manca d'informació sobre l'ordenament o el beneficiari*

1. El prestador de serveis de pagament del beneficiari ha d'implantar procediments eficaços per detectar, pel que fa a la informació sobre l'ordenant i el beneficiari, si els camps relatius a la informació sobre l'ordenant i beneficiari del sistema de missatgeria o de pagaments i liquidació utilitzat per efectuar la transferència de fons han estat completats mitjançant caràcters o entrades admissibles, de conformitat amb els protocols d'aquest sistema.

2. Aquest prestador de serveis de pagament ha d'implantar procediments eficaços, que compreguin, quan escaigui, la supervisió a posteriori o en temps real, per detectar la manca de la informació sobre l'ordenant o el beneficiari a què fa referència l'article 30, apartats 1 i 2, d'aquesta Llei. Aquests procediments també apliquen a les transferències per lots.

3. En el cas de transferències de fons que excedeixin els 1.000 euros, quan es duguin a terme en una sola transferència, o en diverses transferències que es considerin vinculades, abans de l'abonament en el compte de pagament del beneficiari o de posar els fons a la disposició del beneficiari, el prestador de serveis de pagament del beneficiari comprova l'exactitud de la informació del beneficiari a què es refereix l'apartat 2 d'aquest article basada en documents, dades o informacions obtingudes de fonts fiables i independents, sense perjudici dels requisits previstos a l'article 23 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic i el seu desenvolupament reglamentari.

4. En el cas de les transferències de fons que no excedeixin els 1.000 euros i que no semblin estar relacionades amb altres transferències de fons que, juntament amb aquesta transferència, sobrepassin els 1.000 euros, el prestador de serveis de pagament del beneficiari no està obligat a verificar l'exactitud de la informació relativa al beneficiari, excepte quan:

- a) efectui el pagament dels fons en efectiu o en diner electrònic anònim; o
- b) tingui motius raonables per sospitar que es tracta de blanqueig de diners o valors o de finançament del terrorisme.

5. La verificació a què fan referència als apartats 3 i 4 es considerarà que ha tingut lloc quan:

- a) la identitat del beneficiari hagi estat verificada, de conformitat amb l'article 9 d'aquesta Llei i la informació recopilada en virtut d'aquesta verificació s'hagi conservat de conformitat amb l'article 37 d'aquesta Llei; o
- b) siguin aplicables al beneficiari les disposicions de l'article 10, apartat 5, d'aquesta Llei.

Article 32. *Transferències de fons a les que manqui informació o amb informació incompleta*

1. El prestador de serveis de pagament del beneficiari implanta procediments eficaços basats en el risc, inclòs el procediment d'anàlisi de riscos a què fa referència l'article 9 d'aquesta Llei, per determinar quan ha d'executar-se, rebutjar-se o suspendre's una transferència de fons que no contingui la informació requerida completa sobre l'ordenant i el beneficiari, així com per a què es prenguin les mesures que hagin d'adoptar-se.

Quan, en rebre transferències de fons, el prestador de serveis de pagament del beneficiari constata que falta la informació a què es refereix l'article 30, apartats 1 o 2 d'aquesta Llei, o que aquesta és incompleta o no s'ha completat mitjançant els caràcters o entrades admissibles de conformitat amb els protocols del sistema de missatgeria o de pagaments i liquidació a què es refereix l'article 31, apartat 1, d'aquesta Llei, ha de, en funció d'una anàlisi de riscos, o bé rebutjar la transferència, o bé demanar la informació requerida sobre l'ordenant i el beneficiari, abans o després d'abonar el compte de pagament del beneficiari o de posar els fons a la seva disposició.

2. Quan, de forma reiterada, un prestador de serveis de pagament no faciliti qualsevol dels elements de la informació requerida sobre l'ordenant o el beneficiari, el prestador de serveis de pagament del beneficiari prendrà mesures que poden anar des de, inicialment, emetre una advertència i fixar un termini, abans de rebutjar tota futura transferència de fons d'aquest prestador de serveis de pagament, fins a restringir o posar fi a la relació comercial amb aquest prestador de serveis de pagament.

El prestador de serveis de pagament del beneficiari informa la UIFAND d'aquest incompliment i de les mesures adoptades.

Article 33. *Anàlisi i declaració d'operacions sospitoses*

El prestador de serveis de pagament del beneficiari ha de considerar que la falta d'informació sobre l'ordenant o el beneficiari, o el fet que aquesta sigui incompleta, constitueixen factors per avaluar si la transferència de fons, o qualsevol operació relacionada amb ella, resulta sospitosa, i si ha d'informar a la UIFAND.

Secció quarta. Obligacions dels prestadors de serveis de pagament intermediaris

Article 34. *Conservació de la informació sobre l'ordenant i el beneficiari amb la transferència*

Els prestadors de serveis de pagament intermediaris s'asseguren que tota la informació rebuda sobre l'ordenant i el beneficiari que acompanya una transferència de fons es conservi amb totes les dades relatives a la transferència.

Article 35. *Detecció de la manca d'informació sobre l'ordenant o el beneficiari*

1. El prestador de serveis de pagament intermediari ha d'implantar procediments eficaços per detectar si els camps amb la informació sobre l'ordenant i el beneficiari del sistema de missatgeria o de pagaments i liquidació utilitzat per efectuar la transferència de fons han estat emplenats utilitzant els caràcters o entrades admissibles d'acord amb els protocols d'aquest sistema.

2. El prestador de serveis de pagament intermediari ha d'implantar procediments eficaços, que comprenguin mecanismes de seguiment a posteriori o, quan escaigui, en temps real, per detectar la manca de la informació sobre l'ordenant o el beneficiari l'article 30, apartats 1 i 2, d'aquesta Llei. Aquests procediments també apliquen a les transferències per lots.

Article 36. *Transferències de fons a las que manqui informació sobre l'ordenant o el beneficiari*

1. El prestador de serveis de pagament intermediari estableix procediments eficaços, basats en el risc, per determinar quan ha d'executar-se, rebutjar-se o suspendre's una transferència de fons que no contingui

la informació requerida sobre l'ordenant i el beneficiari, així com per prendre les mesures que hagin d'adoptar-se.

Quan, en rebre una transferència de fons, el prestador de serveis de pagament intermediari constati que la informació a què es refereix l'article 30, apartats 1 i 2, d'aquesta Llei manca o no s'ha emplenat emprant els caràcters o entrades admissibles en el marc dels protocols del sistema de missatgeria o de pagaments i liquidació, conforme al que és disposa en l'article 31, apartat 1, d'aquesta Llei, rebutja la transferència o demana la informació requerida sobre l'ordenant i el beneficiari, abans o després de la transmissió de la transferència de fons, en funció d'una anàlisi de riscos.

2. Quan, de forma reiterada, un prestador de serveis de pagament no faciliti la informació requerida sobre l'ordenant o el beneficiari, el prestador de serveis de pagament intermediari pren mesures que poden anar des de, inicialment, emetre una advertència i fixar uns terminis, abans de o bé rebutjar qualsevol futura transferència de fons d'aquest prestador de serveis de pagament, o bé restringir o posar fi a la seva relació comercial amb aquest prestador de serveis de pagament.

El prestador de serveis de pagament intermediari informa la UIFAND d'aquest incompliment i de les mesures adoptades.

3. El prestador de serveis de pagament intermediari ha de considerar la manca d'informació sobre l'ordenant o el beneficiari, o el fet que aquesta sigui incompleta, per avaluar si la transferència de fons, o qualsevol operació relacionada amb ella, resulta sospitosa, i si ha d'informar la UIFAND.

Capítol sisè. Conservació de documents i protecció de dades

Article 37. *Període de conservació de documents*

1. Els subjectes obligats han de conservar, durant un període mínim de deu anys, tota la documentació, dades i informació l'obtenció de la qual requereix aquesta Llei, els justificants i registres de les transaccions i operacions, la informació dels comptes i la correspondència comercial, així com els resultats de totes les anàlisis realitzades. Aquest període comença a comptar des de:

- a) La data de finalització de les relacions de negocis amb els clients.
- b) La data de la transacció ocasional.

En aquesta documentació s'han d'incloure les informacions sobre la identitat del client, la naturalesa i la data de la transacció, l'origen dels fons, el tipus de divisa i l'import de la transacció i el propòsit i la índole de la relació comercial amb el client.

2. De manera individual i motivada, la UIFAND pot sol·licitar l'extensió del període establert a l'apartat 1 del present article per un període màxim de cinc anys.

3. Els subjectes obligats han de vetllar perquè la informació referida a l'apartat 1 d'aquest article estigui a disposició de les autoritats competents tan aviat com sigui requerida.

4. Els subjectes obligats han d'actuar diligentment a l'hora de verificar els documents, informacions i qualsevol altres dades requerides als seus clients per al compliment de les disposicions d'aquesta Llei.

5. Els subjectes obligats financers han de digitalitzar les dades i la informació del client i el seu beneficiari efectiu obtingudes en el marc de l'aplicació de les mesures de diligència establertes en aquesta Llei i la normativa que la desenvolupa. En tot cas, els sistemes d'arxiu dels subjectes obligats, ha d'assegurar l'adequada gestió i disponibilitat de la documentació tant a efectes de control intern com a efectes del compliment en temps i forma, dels requeriments de les autoritats competents.

6. La informació referida a l'apartat 1 d'aquest article ha de ser suficient per reconstruir les operacions realitzades, en cas d'investigacions de la UIFAND o altres autoritats competents.

Article 38. Protecció de dades personals

1. Les dades personals són tractades pels subjectes obligats sobre la base d'aquesta Llei exclusivament als efectes d'aquesta i no són objecte de tractament ulterior de manera incompatible amb les finalitats establertes per aquesta Llei. Queda prohibit el tractament de dades personals sobre la base d'aquesta Llei per a altres finalitats, com les finalitats comercials.

2. Els subjectes obligats faciliten als nous clients un avís general sobre les obligacions legals dels subjectes obligats a l'efecte de la prevenció i la lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.

3. El tractament de dades personals obtingudes en aplicació d'aquesta Llei no està subjecte a la normativa en matèria de protecció de dades personals.

Article 39. Resposta a les sol·licituds d'informació

Els subjectes obligats es doten de sistemes que els permetin respondre de forma completa i diligent les sol·licituds d'informació de la UIFAND i de les altres autoritats competents en l'exercici de les seves funcions, a través de canals segurs i de manera que garanteixi la total confidencialitat.

Capítol setè. Procediments interns i formació**Article 40. Procediments interns**

1. Els subjectes obligats financers han de:

- a) contractar anualment una auditoria externa independent per tal de verificar el compliment dels preceptes d'aquesta Llei i trametre una còpia de l'informe emès a aquests efectes a la UIFAND;
- b) designar l'òrgan de control intern i comunicació encarregat de l'organització i la vigilància del compliment de les normes per la prevenció del blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme i notificar-ho a la UIFAND;
- c) establir procediments de control i d'auditoria interna que tinguin com objectiu verificar el compliment de la normativa, detectar, prevenir i gestionar eficaçment els riscos de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme.

La UIFAND ha d'establir mitjançant comunicats tècnics els criteris que cal seguir en matèria d'auditories.

2. Els subjectes obligats que siguin entitats jurídiques han de:

- a) designar l'òrgan de control intern i comunicació encarregat de l'organització i la vigilància del compliment de les normes per la prevenció del blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme i ho han de notificar a la UIFAND.

Les persones integrants de l'òrgan de control intern i comunicació han de ser membres de l'alta direcció o directius del subjecte obligat.

- b) establir els procediments de control interns.

3. Els subjectes obligats no financers que siguin persones físiques titulars de les activitats que determinen la seva condició de subjectes obligats, tenen la condició d'òrgan de control intern i comunicació.

4. Els subjectes obligats han de designar, com a mínim, un directiu membre de l'òrgan de control intern i de comunicació que ha d'actuar com a representant davant la UIFAND, d'acord amb criteris de formació, idoneïtat i experiència en el sector.

5. El representant davant la UIFAND dels subjectes obligats té, en tot cas, les funcions següents:

- a) efectuar les declaracions de sospita a què es refereix l'article 20 d'aquesta Llei;
- b) rebre les sol·licituds i els requeriments de la UIFAND.

6. En cas que una persona física pertanyent a alguna de les categories enumerades a l'article 2, apartat 2, exerceixi la seva activitat com empleat d'una persona jurídica, les obligacions imposades per aquesta secció recauran en aquesta persona jurídica en lloc de la persona física.

7. Reglamentàriament es pot eximir del compliment d'alguna o de totes les disposicions establertes en aquest article als subjectes obligats financers que realitzin activitats financeres amb caràcter ocasional o de manera molt limitada quan hi hagi escàs risc de blanqueig de diners o valors o de finançament del terrorisme.

Article 41. *Procediments interns en subjectes obligats que formin part d'un grup*

1. Els subjectes obligats que formin part d'un grup apliquen polítiques i procediments, incloses polítiques de protecció de dades i d'intercanvi d'informació dins del grup, a efectes de la prevenció del blanqueig de diners o valors i del finançament del terrorisme. Aquestes polítiques i procediments s'apliquen de manera efectiva a nivell de les sucursals i les filials en les que tinguin participació majoritària en altres països.

2. Els subjectes obligats que disposin de sucursals a altres països han de respectar les normes de prevenció del blanqueig de diners o valors i del finançament del terrorisme.

3. Quan els subjectes obligats tinguin sucursals o filials en les que tinguin participació majoritària a altres països on els requisits mínims en matèria de prevenció del blanqueig de diners o valors i del finançament del terrorisme siguin menys estrictes que els d'Andorra, aquestes sucursals o filials en altres països han d'aplicar els requisits exigits a Andorra, en la mesura en que ho permeti el Dret del país on estan establertes les sucursals o filials.

4. Els subjectes obligats, en els casos en que la normativa d'altre país no permeti l'aplicació de les polítiques i procediments exigits en virtut de l'apartat 1, garanteixen que les sucursals i filials en les que tinguin participació majoritària en aquest país adoptin mesures addicionals per a fer front eficaçment al risc de blanqueig de diners o valors i de finançament del terrorisme i informin la UIFAND. Si les mesures addicionals no són suficients, la UIFAND exerceix actuacions de supervisió addicionals, inclús poden requerir que el grup no estableixi o rescindeixi les seves activitats comercials i no executi operacions i, quan procedeixi, sol·licitant al grup que cesi les seves activitats al país de què es tracti.

5. A no ser que la UIFAND disposi el contrari, es podrà compartir la informació sobre operacions sospitoses en el si del grup, a efectes de tenir una visió consolidada dels riscos de les entitats, que permeti detectar fons que poden procedir d'activitats delictives o poden estar relacionades amb el finançament del terrorisme.

Article 42. *Formació del personal*

1. Els subjectes obligats adopten mesures proporcionades als seus riscos, activitats i grandària, per a que els seus empleats tinguin coneixement de la normativa en matèria de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.

Aquestes mesures inclouen la participació dels empleats en cursos de formació permanent per a ajudar-los a detectar les operacions que puguin estar relacionades amb el blanqueig de diners o valors o el finançament del terrorisme i la manera de procedir en tals casos.

2. La UIFAND, bé mitjançant programes de formació bé mitjançant comunicats tècnics, informa els subjectes obligats sobre les pràctiques dels autors de blanqueig de diners o valors o de finançament del terrorisme i sobre els indicis que permeten detectar pràctiques sospitoses.

3. La UIFAND informa els subjectes obligats, sempre que sigui possible, respecte l'eficàcia i el seguiment de les seves declaracions de sospita.

Capítol vuitè. Declaració de transport transfronterer de diners en efectiu

Article 43. *Obligació de declarar*

1. Tota persona física que entri o surti del Principat d'Andorra i sigui portadora d'una suma de diners en efectiu igual o superior a 10.000 euros o el seu contravalor en moneda estrangera ho ha de declarar a

la Duana en els termes establerts en aquest capítol. L'obligació de declarar no s'haurà complert quan la informació facilitada sigui incorrecta o incompleta.

2. La declaració prevista en l'apartat 1 ha de contenir dades relatives:

- a) al declarant: nom i cognoms, lloc i data de naixement i nacionalitat;
- b) al propietari dels diners en efectiu;
- c) al destinatari dels diners en efectiu;
- d) a l'import i la natura dels diners en efectiu;
- e) a la procedència i l'ús previst dels diners en efectiu;
- f) a l'itinerari de transport;
- g) al mitjà de transport.

3. La informació s'ha de facilitar per escrit o telemàticament en els termes que s'estableixin reglamentàriament, i segons el model de declaració que s'adjuntarà al reglament. En el cas de declaració escrita s'ha de lliurar una còpia diligenciada al declarant.

Article 44. *Facultats de control i inspecció*

1. Amb la finalitat de comprovar el compliment de l'obligació de declarar que estableix l'article anterior, el Cos de Duana està facultat per controlar i inspeccionar les persones físiques, els seus equipatges i els seus mitjans de transport.

2. L'omissió de la declaració quan sigui preceptiva o la falta de veracitat de les dades consignades determina que el Cos de Duana hagi d'intervenir la totalitat dels diners en efectiu transportats o trobats, amb la possibilitat de l'excepció de 1.000 euros en concepte de mínim de supervivència.

3. Quan, amb independència de l'obligació de declarar, hi hagi sospites que els diners en efectiu poden estar relacionats amb el blanqueig de diners o valors o el finançament del terrorisme, el Cos de Duana ha d'intervenir la totalitat dels diners en efectiu transportats o trobats, i ho ha de comunicar sense dilació a la UIFAND i a la Policia.

La possibilitat de l'excepció de 1.000 euros en concepte de mínim de supervivència s'acordarà atenent les circumstàncies del cas, tals com la necessitat de continuar el viatge o la carència d'altres mitjans de supervivència.

4. Els diners en efectiu consignats es mantenen segrestats pel Cos de Duana durant un termini mínim de sis mesos, prorrogable per un termini addicional de sis mesos. Els diners intervinguts són garantia de les eventuais sancions que puguin resultar.

5. En els supòsits d'intervenció de diners en efectiu previstos a l'apartat 2 d'aquest article, la Duana ha de lliurar una acta d'intervenció que indiqui expressament les circumstàncies que l'hagin motivat.

L'acta d'intervenció té valor probatori, sense perjudici de les proves que els interessats puguin aportar en defensa dels seus interessos.

Article 45. *Registre i tractament de la informació*

La Duana ha de registrar i tractar la informació obtinguda com a resultat de l'obligació de declaració i de l'exercici de les facultats d'inspecció que regulen els articles anteriors i a efectes estadístics l'ha de trametre a la UIFAND i a la Policia.

Article 46. *Intercanvi d'informació*

1. La UIFAND, i les altres autoritats competents, poden trametre a altres organismes estrangers equivalents la informació rebuda d'acord amb els articles anteriors, en aplicació de les respectives normes en matèria de cooperació internacional.

2. Quan hi hagi indicis que una suma de diners en efectiu té relació amb el producte d'un frau o amb qualsevol altra activitat il·legal que afecti negativament els interessos financers de la Unió Europea, aquesta informació s'ha de transmetre també a la Comissió Europea.

Article 47. Règim sancionador

1. L'incompliment d'obligació de declarar que estableix l'article 43 d'aquesta Llei, té la consideració d'infracció greu i s'ha de sancionar amb multa mínima de 600 euros fins a l'import dels diners en efectiu transportats.
2. La competència per sancionar l'incompliment de l'obligació de declarar que estableix l'article 43 d'aquesta Llei correspon al Cos de Duana. El procediment sancionador correspon a l'aplicat en matèria duanera.
3. Per a la graduació de les sancions s'han de considerar els criteris establerts a l'article 77 d'aquesta Llei.

Capítol novè. Mesures per a la prevenció, la lluita i la supressió del terrorisme i el seu finançament i per a la prevenció i la desorganització de la proliferació d'armes de destrucció massiva i el seu finançament

Secció única. Llista de persones i entitats i mesures restrictives

Article 48. Llista de persones i entitats

1. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme ha de confeccionar i publicar a la pàgina web de la UIFAND la llista de noms i circumstàncies de les persones i entitats que consideri que tenen vinculació amb les activitats terroristes, el seu finançament o el finançament de la proliferació d'armes de destrucció massiva.

La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme obté, per mitjà dels seus membres, tota la informació possible per identificar i determinar la identitat i les circumstàncies de les persones i entitats que, sobre la base de motius raonables, compleixen els criteris d'inclusió a la llista o sobre les quals hi ha motius raonables per sospitar o creure que compleixen aquests criteris.

La inclusió a la llista de les persones o entitats vinculades amb les activitats esmentades s'ha de fer amb una base raonable i mitjançant resolució expressa de la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme, constatant que hi ha indicis raonables que són terroristes, que financen el terrorisme, que financen la proliferació d'armes de destrucció massiva, o que pertanyen a organitzacions dedicades a aquestes finalitats.

L'existència d'un procediment penal dirigit contra la persona o l'entitat no és requisit necessari per a la inclusió a la llista, tot i constituir-ne un indicatiu raonable.

2. En qualsevol cas, han de figurar a la llista els noms i les circumstàncies de les persones i entitats que figuren a les llistes emeses pel comitè competent de les Nacions Unides.
3. Si un estat ho demana, la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme pot acordar la inscripció d'una persona o entitat a la llista si considera que hi ha motius raonables o una base raonable que permeti sospitar que la persona o l'entitat la inscripció de la qual es demana és terrorista, que finança el terrorisme, que finança la proliferació d'armes de destrucció massiva o que pertany a organitzacions dedicades a aquestes finalitats.
4. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme pot incloure i/o descartar persones o entitats de la llista, en mèrits de les informacions rebudes i tenint en compte els criteris i procediments establerts a les resolucions de les Nacions Unides quan escaigui.
5. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme pot proposar als altres estats i als comitès competents de les Nacions Unides la inclusió en les respectives llistes de persones o entitats que compleixin els criteris específics d'inclusió a les llistes d'acord amb les resolucions del Consell de Seguretat de les Nacions Unides.

Article 49. Mesures restrictives

1. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme ha d'acordar i publicar, sense dilacions, l'adopció de mesures restrictives seguint, quan escaigui, les resolucions del Consell de Seguretat de les Nacions Unides o d'un dels seus comitès.

2. Les mesures restrictives poden consistir en:

- a) el bloqueig de tots els fons i recursos econòmics que siguin propietat, que estiguin en possessió o es trobin controlats directament o indirectament, de manera íntegra o conjuntament amb tercers, per les persones o les entitats a què fa referència l'apartat 3 següent, inclosos els fons que derivin o tinguin per origen els anteriors;
- b) la prohibició de posar a disposició de les persones i entitats a què fa referència l'apartat 3 següent, de manera directa o indirecta, qualsevol fons, recursos econòmics, serveis financers o altres serveis connexos;
- c) restriccions de l'activitat comercial, incloses les restriccions a la importació i l'exportació i l'embargament d'armes;
- d) restriccions en l'activitat financera de qualsevol natura, inclòs l'assessorament, l'assistència i el proveïment de serveis;
- e) qualsevol altra restricció, incloent l'assistència tècnica i la prohibició de vol, d'entrada o de trànsit;
- f) les sancions diplomàtiques, la suspensió de la cooperació i el boicot de celebracions esportives, en el cas de països inclosos en les llistes emeses pel comitè competent de les Nacions Unides.

3. Les mesures restrictives s'apliquen a:

- a) les persones i entitats incloses a la llista;
- b) tota entitat posseïda o controlada directament o indirectament per tota persona o entitat inclosa a la llista;
- c) tota persona o entitat que actua en nom o sota les instruccions de les persones o entitats incloses a la llista;
- d) els països inclosos en les llistes emeses pel comitè competent de les Nacions Unides, pel que fa a les sancions diplomàtiques, la suspensió de la cooperació i el boicot de celebracions esportives.

4. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme pot adoptar altres mesures restrictives o directrius específiques seguint allò recomanat a les resolucions del Consell de Seguretat de les Nacions Unides, o un dels seus comitès.

5. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme, en adoptar les mesures restrictives, també pot acordar derogacions o limitacions seguint les resolucions del Consell de Seguretat de les Nacions Unides o un dels seus comitès, o per raó d'ordre públic o d'interès públic.

6. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme ha de procedir a les modificacions i derogacions de les mesures restrictives de conformitat amb les resolucions del Consell de Seguretat de les Nacions Unides o un dels seus comitès.

Article 50. Publicació de la llista i de les mesures restrictives adoptades

1. La llista de les persones o entitats afectades, així com les mesures restrictives adoptades per la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme, es publiquen a la pàgina web de la UIFAND per a coneixement general.

2. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme ha de publicar igualment les resolucions següents:

- a) la retirada de la llista de les persones o entitats que hi havien estat incloses;

- b) el desbloqueig dels fons o altres recursos econòmics de les persones o entitats que havien estat incloses a la llista;
- c) el desbloqueig dels fons o recursos econòmics de les persones o entitats afectades indegudament per la decisió de bloqueig després de verificar que la persona o l'entitat no és la designada a la llista;
- d) la retirada de qualsevol altra mesura restrictiva adoptada prèviament.

3. La publicació a la pàgina web de la UIFAND consisteix en la resolució en què s'adopten les mesures esmentades en els punts anteriors i la llista rebuda del Consell de Seguretat de les Nacions Unides o un dels seus comitès i/o la llista de les persones o entitats sobre les quals la Comissió hagi adoptat qualsevol mesura.

4. Sense perjudici de la publicació a la pàgina web de la UIFAND, la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme comunica als subjectes obligats per mitjà de correu electrònic o de qualsevol altre mitjà que permeti la prova de la recepció, la inclusió de persones o entitats a la llista, i dóna de manera clara les instruccions i les mesures concretes que els subjectes obligats han d'adoptar. Aquesta comunicació és subsidiària de la informació inscrita a la pàgina web de la UIFAND que han de consultar tots els subjectes obligats.

Article 51. *Contingut i efectes de les mesures restrictives*

1. El bloqueig comporta la prohibició de qualsevol moviment, transferència, alteració, utilització, negociació de fons o accés als mateixos per tal d'obtenir un canvi de volum, import, localització, propietat, possessió, naturalesa o destí d'aquests fons o qualsevol altre canvi que permeti la utilització d'aquests fons, inclosa la gestió de cartera de valors, que la persona o l'entitat posseeixi, controli, directa o indirectament, en el moment del bloqueig.

Els fons i recursos econòmics segueixen essent administrats:

- a) per l'entitat financera o qualsevol altre dispositiu designat a aquest efecte per la persona o l'entitat que els posseïa o controlava, directament o indirectament, abans que s'acordés el bloqueig;
- b) per una nova institució o dispositiu designat per la persona o l'entitat que els posseïa o controlava, directament o indirectament, sota autorització de la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme.

Es consideren mesures d'administració les necessàries per fer front a les despeses d'impostos, taxes, primes obligatòries d'assegurances i càrrecs bancaris pel manteniment dels comptes, qualsevol despesa necessària per al manteniment i la bona administració dels béns bloquejats, així com qualsevol altra despesa extraordinària que ho justifiqui.

2. Llevat el que es disposa a l'article 54 d'aquesta Llei, és prohibit posar a disposició de les persones o entitats a què fa referència l'apartat 3 de l'article 49, de manera directa o indirecta, qualsevol fons, recursos econòmics, serveis financers, altres serveis connexos o els beneficis que produeixin els anteriors.

3. Les mesures restrictives s'han de dur a terme de manera immediata a partir de què es publiquin a la pàgina web de la UIFAND.

4. Les mesures restrictives són subsidiàries i no poden perjudicar els efectes de qualsevol altre bloqueig o comís acordat en el marc d'un procediment que afecti els mateixos fons i recursos econòmics.

5. Sense perjudici dels drets que corresponguin als tercers de bona fe, les actuacions que contravinguin les mesures restrictives degudament publicades a la pàgina web de la UIFAND es consideren nul·les i sense efectes.

6. En matèria de prevenció i desorganització del finançament de la proliferació d'armes de destrucció massiva, es permet l'ingrés als comptes bloquejats dels interessos o altres rendes degudes sobre aquests comptes o pagaments deguts per raó de contractes, acords o obligacions establerts abans del bloqueig sense perjudici que aquests quedin bloquejats. Altrament, les mesures de bloqueig no impedeixen que la

persona o l'entitat concernida pugui efectuar qualsevol pagament derivat d'una obligació o un contracte conclòs abans de la inclusió a la llista sempre que:

- a) hi hagi la seguretat que l'obligació i el contracte no tenen relació amb cap article, matèria, equipament, bé, tecnologia, assistència, formació, ajut financer, inversió, serveis de correatge, i altres serveis prohibits a la resolució del Consell de Seguretat pertinent;
- b) hi hagi la seguretat que el pagament no serà rebut directament o indirectament per una persona o entitat inclosa a la llista.

Article 52. Obligacions d'informació

1. Els serveis de l'Administració que gestionin registres públics amb dades o informació relativa a les persones o entitats incloses a la llista n'han d'informar de manera immediata la UIFAND, que en dóna compte a la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme.

2. Els subjectes obligats que tinguin relació o coneixement dels fons o recursos econòmics afectats per una mesura restrictiva, han d'informar de manera fefaent la UIFAND de les mesures adoptades en compliment d'aquesta Llei, així com de qualsevol operació que la persona o l'entitat designada pretengues realitzar.

La comunicació s'ha d'efectuar no més tard dels cinc dies següents a la publicació de la resolució de la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme adoptant les mesures o des de la data en què els fons o recursos econòmics hagin arribat a la possessió del comunicant, si aquesta data és posterior.

3. La comunicació que efectuïn els serveis de l'Administració i els subjectes obligats ha de contenir informació sobre les parts involucrades, el muntant i la natura dels fons o recursos econòmics, les operacions, les relacions de negoci, i qualsevol altra informació relativa a les persones i entitats incloses a la llista;

4. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme, quan hagi rebut informació de l'efectivitat del bloqueig o qualsevol altra mesura restrictiva, ha de:

- a) ratificar el bloqueig o qualsevol altra mesura restrictiva mitjançant comunicació expressa al detentor dels fons o recursos econòmics. La manca de comunicació al detentor dels fons en el termini de 15 dies, a comptar de la recepció de la informació tramesa per aquest darrer, comporta la ratificació de la mesura; Una vegada la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme ha adoptat l'acord pertinent, aquesta comunicació es fa arribar al detentor dels fons o recursos econòmics per mitjà de la UIFAND;

- b) comunicar a les persones afectades directament, si es coneix el seu domicili, o mitjançant la publicació d'un edicte al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*:

- i) l'existència del bloqueig o la mesura restrictiva;

- ii) les raons que l'han motivat;

- iii) el seu contingut;

- iv) les accions i els recursos al seu abast per obtenir l'aixecament total o parcial del bloqueig o de la mesura restrictiva i la retirada de la inclusió a la llista.

Una vegada la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme ha adoptat l'acord pertinent, aquesta comunicació es fa arribar a la persona afectada.

5. El dipositari dels fons o recursos econòmics bloquejats ha d'informar com més aviat millor la UIFAND de qualsevol incidència que es produeixi respecte dels mateixos fons o recursos i, en general, de la seva situació i el seu estat amb una freqüència semestral.

6. En tot cas, la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme, la UIFAND i els subjectes obligats no són responsables dels danys causats per l'aplicació de les mesures restrictives i les restants disposicions previstes en aquest capítol.

Article 53. *Exclusió de la llista*

1. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme ha d'avaluar i resoldre de manera motivada sobre les peticions d'exclusió de la llista formulades per les parts concernides en el termini de quinze dies.

2. En cas que s'aprovi l'exclusió de la llista d'una persona o entitat, la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme procedeix a realitzar les accions oportunes per comunicar l'exclusió als serveis de l'administració i als subjectes obligats i per alliberar els fons i recursos econòmics que es trobin afectats per les mesures per mitjà de la UIFAND.

Quan la inscripció a la llista deriva del compliment d'una resolució del Consell de Seguretat de les Nacions Unides o un dels seus comitès, la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme es declara incompetent per conèixer de l'afer i s'informa la part interessada dels recursos al seu abast per obtenir l'exclusió de la llista davant del Comitè concernit, en especial:

- a) de la possibilitat de fer-ho directament d'acord amb els procediments establerts dels quals s'informa l'interessat; o
- b) de la possibilitat de fer-ho per mitjà de la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme que s'adreça al Consell de Seguretat de les Nacions Unides o un dels seus comitès, i comunica la petició d'exclusió de la llista.

3. Les resolucions de la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme tenen naturalesa administrativa. Transcorregut el termini de 15 dies a què fa referència l'apartat 1 d'aquest article, la petició d'exclusió s'ha d'entendre desestimada i dona dret a l'interessat a formular recurs d'alçada davant del Govern.

Article 54. *Aixecament i modificació de les mesures restrictives*

1. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme ha d'avaluar i resoldre de manera motivada en el termini de quinze dies:

- a) sobre les peticions formulades per les parts concernides d'aixecament o modificació de les mesures adoptades;
- b) sobre les peticions dels tercers de bona fe que es puguin veure afectats per les mesures adoptades, ja sigui perquè es produeix una identitat o similitud de noms amb els de les persones o entitats concernides o per qualsevol altra causa que justifiqui l'aixecament o la modificació de les mesures.

2. En cas que s'aprovi l'aixecament total o parcial o la modificació de les mesures adoptades, la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme procedeix a realitzar les accions oportunes per alliberar els fons i recursos econòmics, i efectua les comunicacions als serveis de l'Administració i als subjectes obligats per mitjà de la UIFAND.

3. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme pot autoritzar, a instància de part, que els fons i recursos econòmics bloquejats puguin ser utilitzats, totalment o en part, per les persones o entitats llistades o per familiars propers, per satisfer necessitats bàsiques de supervivència, incloses les despeses d'alimentació, medicació, habitatge, sanitat i assistència legal. La mateixa Comissió podrà autoritzar que els fons i recursos econòmics bloquejats puguin ser utilitzats per pagar les despeses d'impostos, taxes, primes obligatòries d'assegurances i càrrecs bancaris pel manteniment dels comptes, qualsevol despesa necessària per al manteniment i la bona administració dels fons bloquejats, així com qualsevol altra despesa extraordinària que ho justifiqui.

4. Quan les mesures adoptades deriven del compliment d'una resolució del Consell de Seguretat de les Nacions Unides o un dels seus comitès, la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme no pot aixecar o modificar les mesures adoptades sense haver procedit a les comunicacions i els tràmits corresponents que amb caràcter previ esdevenen necessaris d'acord amb les resolucions aplicables.

5. Les resolucions de la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme tenen naturalesa administrativa i poden ser recorregudes en alçada davant del Govern. Transcorregut el termini de 15 dies a què fa referència l'apartat 1 d'aquest article, la petició corresponent s'ha d'entendre desestimada i dóna dret a l'interessat a formular recurs.

Capítol desè. Organització institucional

Secció primera. UIFAND

Article 55. *Competències i funcions de la UIFAND*

1. La UIFAND és l'òrgan competent per impulsar i coordinar les mesures de detecció, prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors, contra el finançament del terrorisme i contra la proliferació d'armes de destrucció massiva.

El seu pressupost va a càrrec del pressupost de l'Estat.

2. La UIFAND exerceix les funcions següents:

- a) dirigir i impulsar les activitats de detecció, prevenció i lluita contra la utilització de les entitats del sistema financer o d'una altra naturalesa del país per al blanqueig de diners o valors, el finançament del terrorisme i la proliferació d'armes de destrucció massiva. A aquest efecte, la UIFAND pot emetre comunicats tècnics, que són comunicats a través de la pàgina web de la UIFAND, a fi de desenvolupar aquesta Llei i la normativa que la desenvolupa, que són de compliment obligatori, i les recomanacions i orientacions que consideri oportunes. Així mateix, la UIFAND proveeix els subjectes obligats de la informació necessària sobre els tràmits que cal seguir en realitzar una declaració conforme al que estableix aquesta Llei. En aquest sentit, la UIFAND ha d'aprovar, un model de declaració i unes instruccions sobre la seva utilització;
- b) sol·licitar qualsevol informació o documents als subjectes obligats en l'exercici de les seves funcions, així com per verificar el compliment d'aquesta Llei i la normativa que la desenvolupa;
- c) realitzar inspeccions in situ per verificar el compliment d'aquesta Llei i de la normativa que la desenvolupa i, en particular, per a l'anàlisi dels dossiers i expedients concrets que la UIFAND determini;
- d) demanar i enviar a les autoritats judicials, el Departament de Policia, el Cos de Duana, o qualsevol ens de l'Administració, qualsevulla informació que sigui transcendent per l'exercici de llur funcions;
- e) recollir, reunir i analitzar les declaracions dels subjectes obligats, així com totes les comunicacions escrites o verbals rebudes i fer una valoració dels fets;
- f) realitzar una anàlisi operativa centrada en casos individuals i objectius específics o d'informació seleccionada adequada, depenent del tipus i volum de les comunicacions rebudes i l'ús previst de la informació després de la seva transmissió;
- g) realitzar una anàlisi estratègica que examini les tendències i pautes del blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme;
- h) ordenar el bloqueig de les operacions que estimi oportunes per considerar que, a la llum de les investigacions realitzades en l'exercici de les seves funcions, hi ha indicis d'un acte de blanqueig o de finançament de terrorisme;
- i) cooperar amb altres organismes estrangers equivalents;
- j) sancionar les infraccions administratives lleus establertes per aquesta Llei;
- k) trametre a Govern els dossiers instruits en què apareixen fets que poden ser constitutius d'una infracció administrativa greu i molt greu, acompanyats d'una proposta de sanció;
- l) trametre i rebre qualsevulla informació de l'Autoritat Financera Andorrana i d'altres ens de l'Administració, en el marc d'una relació de cooperació mútua, que sigui transcendent per l'exercici de les seves funcions;

- m) sotmetre al Ministeri Fiscal els casos en què apareixen sospites raonables de la comissió d'una infracció penal;
 - n) arxivar els casos restants i conservar-ne els dossiers durant un període mínim de deu anys;
 - o) sotmetre al Govern propostes legislatives o reglamentàries relatives a la detecció, prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors, contra el finançament del terrorisme i contra la proliferació d'armes de destrucció massiva, així com prestar-li assessorament en la matèria;
 - p) elaborar i publicar informes i estadístiques anuals per tal d'avaluar l'eficàcia de la prevenció i la lluita contra el blanqueig de diners o valors, contra el finançament del terrorisme i contra la proliferació d'armes de destrucció massiva;
 - q) designar l'organisme autoregulator o el col·legi professional de l'activitat de què es tracti com l'organisme a qui els subjectes obligats no financers han d'informar en primera instància;
 - r) exercir qualsevol altra funció que li sigui atribuïda per l'ordenament jurídic.
3. La UIFAND, en l'exercici de les seves funcions de supervisió:
- a) coneix els riscos de blanqueig de diners o valors i de finançament del terrorisme existents a Andorra;
 - b) té accés a tota la informació sobre els riscos nacionals i internacionals específics associats als clients, productes i serveis dels subjectes obligats tant sigui in situ o provinent de l'exterior, i,
 - c) basa la freqüència i intensitat de la supervisió en el perfil de risc del subjecte obligat i en els riscos de blanqueig de diners o valors i de finançament del terrorisme existents a Andorra, in situ o des de l'exterior.
4. La UIFAND pot notificar de manera electrònica les seves directives, circulars o notes d'abast general i, publicar aquests a la seva pàgina web amb plena eficàcia.
5. La UIFAND revisa l'adequació i l'aplicació de les polítiques, controls i procediments interns dels subjectes obligats.
6. La UIFAND té accés a la informació financera, administrativa, policial i judicial que necessiti per a dur a terme les seves funcions de manera adequada. La UIFAND respon a sol·licituds d'informació de les autoritats competents andorranes quan aquestes sol·licituds d'informació estiguin relacionades amb delictes previs del blanqueig de diners o valors o amb possibles activitats de finançament del terrorisme. Correspondrà a la pròpia UIFAND prendre la decisió de procedir a una anàlisi o de comunicar la informació.
7. Quan existeixin raons objectives per assumir que la comunicació d'aquesta informació podria tenir un impacte negatiu sobre investigacions o anàlisis en curs, o, en circumstàncies excepcionals, quan la comunicació de la informació pogués ser clarament desproporcionada respecte als interessos legítims d'una persona física o jurídica, o irrellevant respecte al propòsit per al que s'hagi sol·licitat, la UIFAND no tindrà obligació d'atendre aquesta sol·licitud d'informació.
8. Es requerirà a les autoritats competents que remetin comentaris a la UIFAND sobre l'ús de la informació proporcionada en aplicació d'aquest article i sobre el resultat de les investigacions i inspeccions realitzades sobre la base d'aquesta informació.

Article 56. *Composició de la UIFAND*

1. La UIFAND es compon de:

- a) Els membres de la UIFAND, integrats per:
 - i) el cap de la UIFAND;
 - ii) un mínim d'una persona de competència tècnica reconeguda en l'àmbit jurídic;
 - iii) un mínim de dos persones de competència tècnica reconeguda en l'àmbit financer;
 - iv) un mínim de dos persones de competència tècnica reconeguda del Departament de Policia;

b) El personal administratiu de la UIFAND.

2. El Govern determina per reglament les modalitats relatives a l'organització i al funcionament de la UIFAND.

Article 57. Nomenaments

1. El cap de la UIFAND és nomenat conjuntament pels ministres titulars de justícia, d'interior i de finances per un període de 6 anys renovable una única vegada.

Els requisits necessaris per poder optar al càrrec de cap de la UIFAND són els següents:

- a) possessió d'un títol de nivell 4 del Marc andorrà de titulacions d'ensenyament superior en l'àmbit del dret, de l'economia o en matèria bancària, lliurat o reconegut pel Govern;
- b) amplis coneixements acreditats de la normativa en matèria de detecció, prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme;
- c) experiència acreditada en matèria de detecció, prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme, ja sigui dins l'àmbit jurídic, financer o d'investigació penal;
- d) no incórrer en cap causa d'incompatibilitat de les establertes en aquesta Llei.

2. Les persones de competència tècnica reconeguda en l'àmbit jurídic i en l'àmbit financer són nomenades pel ministre de Finances, a proposta del Cap de la UIFAND.

El seu procés de selecció, directament a càrrec de la UIFAND, i la seva vinculació laboral es regeixen pel Codi de relacions laborals i pels requisits d'aptitud tècnica, mèrits propis i igualtat i respon als principis d'objectivitat, publicitat i transparència.

3. En cas d'absència temporal sobrevinguda o de conflicte d'interessos del cap de la UIFAND, aquest delega les seves funcions, o la funció generadora del conflicte, en un altre membre de la UIFAND. Aquesta delegació es fa en forma escrita i signada per ambdues parts i pren efecte a partir de la mateixa.

Si, en l'exercici de les seves funcions, qualsevol altre membre de la UIFAND es troba davant d'un possible conflicte d'interessos, ho comunica immediatament al cap de la UIFAND, que el substitueix en la tasca encomanada i delega la funció en concret en un altre membre de la UIFAND.

4. Les persones de competència tècnica reconeguda del Departament de Policia són nomenades pel ministre d'Interior a proposta del director de la Policia i amb l'informe no vinculant del cap de la UIFAND.

5. El personal administratiu de la UIFAND es designa d'acord amb els procediments de selecció establerts a la Llei de la funció pública. El cap de la UIFAND forma part del procés de selecció.

6. La composició de la UIFAND es publica al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Article 58. Funcions dels membres de la UIFAND

1. El cap de la UIFAND és el màxim responsable d'aquest òrgan administratiu i té atribuïdes les següents funcions:

- a) gestionar i coordinar administrativament i tècnica la UIFAND;
- b) elaborar la proposta anual de pressupost de la UIFAND;
- c) vetllar per la seguretat de la documentació i de les dependències de la UIFAND, així com per l'observança dels procediments i el compliment de la normativa per part dels membres de la UIFAND i el seu personal administratiu;
- d) actuar com a màxim representant de la UIFAND davant els subjectes obligats, organismes estrangers equivalents i organismes nacionals i internacionals que requereixin la seva presència;
- e) exercir qualsevol altra funció que li sigui atribuïda per aquesta Llei, per la normativa que la desenvolupi i per la resta de l'ordenament jurídic;

2. Els membres de la UIFAND actuen sota la direcció del cap de la UIFAND i exerceixen les funcions que aquest els hi atribueixi, així com les determinades per aquesta Llei i per via reglamentària.

Article 59. Cessament

1. El cap de la UIFAND cessa en el seu càrrec, exclusivament, per una o més de les següents causes:

- a) per finalització del període per al qual ha estat nomenat;
- b) per renúncia, presentada per escrit davant del titular o titulars dels òrgans administratius que l'han nomenat;
- c) per defunció;
- d) per incapacitat declarada per resolució judicial ferma;
- e) per inhabilitació per a l'exercici de càrrecs públics declarada per resolució judicial ferma;
- f) per condemna per la comissió d'un delicte dolós;
- g) per incompliment greu de les obligacions del seu càrrec;
- h) per incompatibilitat sobrevinguda per exercir el seu càrrec.

Els ministres de Justícia, d'Interior i de Finances seran els competents per, conjuntament i de manera motivada, acordar el cessament del cap de la UIFAND.

2. El cessament dels membres de la UIFAND pertanyents al Departament de Policia és competència del ministre d'Interior. La decisió de destitució ha d'expressar els motius que la justifiquin.

3. El cessament dels membres de la UIFAND que siguin persones de competència tècnica reconeguda en l'àmbit jurídic i en l'àmbit financer és competència del cap de la UIFAND i s'ha de dur a terme de conformitat amb les disposicions del Codi de relacions laborals. La decisió de destitució ha d'expressar els motius que la justifiquin.

4. El cessament del personal administratiu de la UIFAND és competència del cap de la UIFAND i s'ha de dur a terme de conformitat amb les disposicions de la Llei de la funció pública. La decisió de destitució ha d'expressar els motius que la justifiquin.

Article 60. Deure de secret

Els membres de la UIFAND i el seu personal administratiu estan sotmesos al secret en l'àmbit laboral i al secret professional, tant durant la vigència de la relació amb la UIFAND com un cop acabada aquesta relació.

Article 61. Règim d'incompatibilitats

1. El cap de la UIFAND ha de dedicar-se a ple temps a les funcions encomanades i no pot exercir cap altra activitat professional ni en el sector públic ni en el sector privat, llevat de les expressament permeses en el règim d'incompatibilitats de la normativa en matèria de funció pública.

En particular, l'esmentat càrrec és incompatible:

- a) amb l'exercici de qualsevol altre càrrec públic adscrit a alguna de les institucions de l'Administració pública, sigui per elecció, per nomenament, funcional o contractual, llevat dels càrrecs que fossin conseqüència directa de la seva condició de cap de la UIFAND;
- b) amb qualsevol funció o càrrec directiu o executiu en partits polítics;
- c) en general, amb qualsevulla activitat que pugui posar en perill la seva independència, autonomia i imparcialitat en el compliment de les seves funcions.

L'incompliment d'aquest règim d'incompatibilitats suposarà la destitució del cap de la UIFAND del seu càrrec.

2. Els membres de la UIFAND pertanyents al Departament de Policia estan sotmesos al règim d'incompatibilitats que els resulti aplicable de conformitat amb la Llei 8/2004, del 27 de maig, qualificada del Departament de Policia.

3. La resta de membres de la UIFAND estan sotmesos al règim d'incompatibilitats que els resulti aplicable, segons el seu tipus d'ocupació, de conformitat amb la Llei de la funció pública.

Secció segona. Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme

Article 62. *Naturalesa*

La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme és un òrgan tècnic i consultiu del Govern en matèria de detecció, prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i del finançament del terrorisme.

Article 63. *Composició*

1. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme està integrada pels següents membres:

- a) El cap de la UIFAND, que la presideix, i tres membres d'aquesta Unitat nomenats pel seu cap, pertanyents cadascú d'ells a les diferents àrees d'especialitat establertes als punts ii), iii) i iv) de l'apartat 1 de l'article 56 d'aquesta Llei.
- b) El Fiscal General de l'Estat.
- c) El Director del Departament de Policia i el cap de la unitat del Departament de Policia encarregada de la investigació dels casos de blanqueig de diners o valors i de finançament del terrorisme.
- d) El Director General del Departament de Tributs i Fronteres, o el director adjunt en què aquest delegui.
- e) Quan es tractin temes que afectin el sistema financer andorrà i/o al sector assegurador i reassegurador ha d'assistir a les reunions un representant de l'AFA, designat pel Director General de l'AFA.
- f) Quan es tractin temes que afectin a les relacions exteriors del Principat d'Andorra, i en tot cas en relació a les funcions de la Comissió regulades al capítol novè d'aquesta Llei, ha d'assistir a les reunions un representant del Ministeri d'afers exteriors, designat pel Ministre corresponent.
- g) Quan es tractin temes que afectin al Registre de Societats Mercantils, al Registre d'Associacions o al Registre de Fundacions ha d'assistir a les reunions un representant d'aquests, segons correspongui.
- h) Ocasionalment es pot demanar l'assistència a la Comissió de representants d'altres organismes, departaments, serveis o àrees, d'assessors i representants dels col·legis professionals, Cambra de Notaris o altres entitats que agrupen els subjectes obligats per la present Llei, per tractar punts concrets de l'ordre del dia.

3. Els nomenament d'aquells membres que han de ser nomenats és vàlid fins que es nomeni un nou representant. Els membres no subjectes a nomenament poden delegar les seves funcions.

Article 64. *Objecte i funcions*

1. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme té per objecte la coordinació de les diverses autoritats competents en matèria de detecció, prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors, el finançament del terrorisme i la proliferació d'armes de destrucció massiva i el seu finançament.

2. En particular, la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme, a través dels seus membres, exerceix les funcions següents:

- a) participar en l'anàlisi de la situació del blanqueig al Principat d'Andorra, facilitant la informació disponible tant estadística com observable en el desenvolupament de les seves funcions;

- b) participar en l'avaluació de les mesures i actuacions dutes a terme en l'àmbit de blanqueig de diners o valors i finançament del terrorisme;
- c) oferir assessorament en els canvis legislatius;
- d) assistir a reunions internacionals;
- e) facilitar assessorament en la redacció d'informes adreçats a organismes internacionals;
- f) les establertes en el capítol novè d'aquesta Llei i, en particular, exerceix les funcions següents:
 - i) recollir o sol·licitar de qualsevol administració o subjecte obligat, directament o per mitjà dels seus membres, tota informació pertinent per identificar sobre la base d'indis raonables les persones que reuneixen els criteris d'inclusió a les llistes de les resolucions del Consell de Seguretat competents de les Nacions Unides i per identificar les persones i entitats sobre les quals hi hagi una base raonable per sospitar o creure que són terroristes, que financen el terrorisme o que pertanyen a organitzacions dedicades a aquestes finalitats;
 - ii) confeccionar i modificar la llista de persones vinculades amb les activitats descrites i adoptar les mesures restrictives corresponents d'acord amb el que estableix aquesta Llei.

Article 65. Funcionament

1. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme és presidida pel cap de la UIFAND, el qual convoca oportunament les reunions, mitjançant una carta als representants, fixa l'ordre del dia i estén l'acta corresponent.

2. La Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme es reuneix com a mínim un cop cada tres mesos. A més, es poden convocar reunions extraordinàries sempre que sigui necessari a criteri de la presidència o a petició d'un o diversos membres de la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme, en especial, quan es produeixi una demanda d'un Estat d'inclusió d'una persona o entitat a la llista de persones i entitats regulada al capítol novè d'aquesta Llei.

3. Per formalitzar la petició de convocar una reunió extraordinària s'ha de comunicar per escrit a la presidència amb la proposta de l'ordre del dia. Un cop rebuda la petició la presidència convoca oportunament la reunió.

4. Les decisions són adoptades per majoria simple dels membres de la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme. En cas d'empat, decideix el president amb vot de qualitat.

Capítol onzè. Cooperació**Secció primera. Cooperació interna****Article 66. Cooperació amb les autoritats judicials**

1. La UIFAND coopera amb les autoritats judicials en tota mena de processos i en l'execució de comissions rogatòries relacionades amb actes de blanqueig o finançament del terrorisme.

Les autoritats judicials, d'ofici o a instància del Ministeri Fiscal, remeten de forma argumentada informació a la UIFAND quan, en el curs d'un procés, apareixen indis raonables d'incompliment d'aquesta Llei.

2. Les autoritats andorranes que descobreixin fets que puguin constituir indicatiu o prova de blanqueig o finançament del terrorisme n'han d'informar per escrit la UIFAND i facilitar-li la informació que la UIFAND requereixi en l'exercici de les seves competències. Igualment, els funcionaris públics i altre personal al servei de l'Administració pública andorrana que descobreixin aquests fets els han de fer saber immediatament a l'òrgan al qual prestin els seus serveis.

3. Les informacions trameses d'acord amb aquest article no representen una vulneració del deure de secret i confidencialitat, i els seus autors han de disposar de la tutela i la protecció establertes per l'article 26 d'aquesta Llei.

4. Les informacions i la documentació de què disposi o que transmeti la UIFAND en l'exercici de les seves funcions tenen caràcter confidencial. Qualsevol autoritat o funcionari que tingui accés a aquestes informacions i documentació per raó del seu càrrec o funcions té el deure de guardar reserva total.

Article 67. *Cooperació amb l'Autoritat Financera Andorrana (AFA)*

1. La UIFAND informa l'AFA, en la seva condició d'òrgan que exerceix el poder disciplinari del sistema financer i del sector assegurador i reassegurador, de totes les trameses de dossiers, sigui al Ministeri Fiscal, sigui al Govern, quan hi estan implicades entitats del sistema financer o del sector assegurador i reassegurador. Aquesta informació comprèn el nom de l'entitat supervisada per l'AFA, una descripció dels fets observats i els comptes esmentats en el dossier.

2. Així mateix, la UIFAND i l'AFA cooperen de manera recíproca en l'exercici de les seves funcions de supervisió i control, intercanviant les informacions i les experiències rellevants a aquest efecte mitjançant comunicacions escrites, reunions periòdiques de seguiment amb els subjectes financers obligats i els seus auditors externs, i qualsevol altre mitjà adient per verificar el compliment efectiu de les obligacions que imposa la normativa andorrana.

En particular, quan en l'exercici de les seves funcions de supervisió l'AFA aprecii possibles infraccions de les obligacions establertes per la normativa de prevenció del blanqueig i del finançament del terrorisme, n'ha d'informar motivadament la UIFAND.

3. A l'efecte de definir els procediments de la cooperació que regula aquest article, la UIFAND i l'AFA poden firmar convenis de col·laboració.

Secció segona. Cooperació internacional

Article 68. *Cooperació entre unitats d'intel·ligència financera*

1. La UIFAND intercanvia, per pròpia iniciativa o prèvia sol·licitud, tota la informació que pugui ser pertinent pel tractament o l'anàlisi d'informació per part d'altres UIF o organismes equivalents, relacionada amb el blanqueig de diners o valors, els seus delictes subjacents, o el finançament del terrorisme i sobre les persones físiques o jurídiques implicades, tot i que el tipus de delictes previs de què possiblement es tracti no s'hagi detectat en el moment de l'intercanvi.

La sol·licitud exposarà els fets pertinents, els antecedents i els motius de la sol·licitud, i explicarà la forma en que s'utilitzarà la informació sol·licitada.

Quan la UIFAND rebi una declaració d'operació sospitosa que afecti un altre país, ho transmetrà sense demora a la UIF d'aquell país.

2. La UIFAND utilitza totes les competències disponibles que utilitzaria habitualment per a la recepció i anàlisi de la informació quan respongui a una sol·licitud d'informació cursada des d'una altra UIF. La UIFAND ha de respondre en el temps oportú.

En especial, quan la UIFAND vulgui obtenir informació addicional d'un subjecte obligat establert en un altre país que porti a terme activitats en el seu territori, la sol·licitud es dirigirà a la UIF del país en el territori del qual es trobi situat el subjecte obligat.

3. La tramesa d'informació requereix l'autorització prèvia del Cap de la UIFAND, i està supeditada al fet que la part receptora de la informació acrediti prèviament a la tramesa que reuneix les condicions següents:

- a) la reciprocitat en l'intercanvi d'informació;
- b) el compromís, per part de l'estat receptor, de no utilitzar la informació per a cap altra finalitat que no sigui la que persegueix aquesta Llei;
- c) que els serveis estrangers receptors de la informació estiguin sotmesos, sota sanció penal, al manteniment del secret professional.

La UIFAND pot no trametre informació quan existeixin raons objectives per assumir que la comunicació d'aquesta informació podria tenir un impacte negatiu sobre investigacions o anàlisis en curs.

4. La UIFAND utilitzarà canals de comunicació protegits per comunicar-se amb altres UIF.

5. Les diferències entre les definicions de delictes fiscals en altres països no seran obstacle per a que la UIFAND pugui intercanviar informació o prestar assistència a una altra UIF, en la major mesura possible i d'acord amb la normativa andorrana.

Capítol dotzè. Règim sancionador

Secció primera. Infraccions i sancions

Article 69. *Subjectes infractors o responsables*

1. Són subjectes infractors o responsables els subjectes obligats, persones físiques o jurídiques, que realitzin les accions o omissions tipificades com a infracció en aquesta Llei quan siguin imputables a la seva conducta dolosa o negligent.

2. A més de la responsabilitat que correspongui al subjecte obligat, les persones que exerceixin en aquests subjectes obligats càrrecs d'alta direcció incorren en responsabilitat sancionable per la infracció o les infraccions comeses quan aquestes infraccions siguin imputables a la seva conducta dolosa o negligent.

Article 70. *Classes d'infraccions*

Les infraccions administratives establertes en aquesta Llei es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

Article 71. *Infraccions molt greus*

Són infraccions molt greus la comissió de manera greu, reiterada i sistemàtica, o una combinació d'aquestes característiques, de les següents conductes:

1. L'incompliment de les obligacions de diligència deguda relatives a la identificació o verificació dels clients o dels seus veritables drethavents.
2. L'incompliment de l'obligació d'establir procediments de control intern adequats i suficients, quan aquest incompliment sigui susceptible de comportar un risc elevat de blanqueig o de finançament del terrorisme.
3. L'incompliment de l'obligació de declarar operacions sospitoses en els termes que estableix l'article 20 d'aquesta Llei.
4. L'incompliment de les ordres de bloqueig, emeses per la UIFAND en els termes que estableix l'article 20, apartat 5, d'aquesta Llei.
5. L'incompliment del deure de guardar secret en els termes establerts a l'article 26 d'aquesta Llei.
6. L'incompliment de la prohibició de comptes i llibretes d'estalvi anònims o amb noms ficticis que estableix l'article 7 d'aquesta Llei.
7. L'incompliment de l'obligació de facilitar a la UIFAND, en temps i forma, tota la informació que sol·liciti per escrit en l'exercici de les seves funcions, així com per verificar el compliment d'aquesta Llei i de la normativa que la desenvolupa en els termes que estableix l'article 55, apartat 2, lletra b) d'aquesta Llei.
8. L'incompliment de les obligacions d'informació i d'adopció de les mesures restrictives a què es refereixen els articles 49 i 51 d'aquesta Llei.
9. La resistència o obstrucció, per acció o omissió, a la funció supervisora de la UIFAND, sempre que hi hagi requeriment exprés i per escrit en aquest sentit.
10. L'incompliment de l'obligació d'efectuar un estudi de risc individual en els termes que estableix l'article 5 d'aquesta Llei.
11. L'incompliment de les obligacions de conservació de documents que estableix l'article 37 d'aquesta Llei.

12. La comissió de més de tres infraccions greus durant el termini d'un any.

Article 72. *Infraccions greus*

Són infraccions greus les següents:

1. L'incompliment de l'obligació de tenir una vigilància especial en els termes que estableix l'article 8, lletra g), d'aquesta Llei.
2. L'incompliment de l'obligació d'obtenir la informació sobre el propòsit i l'indole prevista de la relació de negoci amb el client en els termes que estableix l'article 9, apartat 1, lletra c), d'aquesta Llei.
3. L'incompliment de l'obligació de seguiment continuat de les operacions i de les relacions de negoci que estableix l'article 9, apartat 1, lletra d), d'aquesta Llei.
4. L'incompliment de l'obligació de no establir o mantenir relacions de negoci en els termes que estableix l'article 10, apartat 4, d'aquesta Llei o efectuar operacions prohibides.
5. L'incompliment de les mesures de diligència deguda reforçada en els termes que estableix la secció tercera del capítol segon d'aquesta Llei.
6. L'incompliment de la prohibició d'establir o mantenir relacions de corresponsalia amb els bancs pantalla en els termes que estableix l'article 13 d'aquesta Llei.
7. L'incompliment de les obligacions relatives a transferències de fons en els termes que estableix el capítol cinquè d'aquesta Llei.
8. L'incompliment de l'obligació d'aplicar, respecte de les sucursals, filials amb participació majoritària o delegacions dels subjectes obligats financers situades a l'estranger, les mesures establertes a l'article 41 d'aquesta Llei.
9. L'incompliment de l'obligació de contractar una auditoria externa anual i trametre a la UIFAND l'informe d'auditoria resultant en els termes que estableix l'article 40.1.a) d'aquesta Llei.
10. L'incompliment de l'obligació de designar un òrgan de control intern i comunicació en els termes que estableixen els articles 40.1.b) i 40.2.a) d'aquesta Llei.
11. No identificar o verificar l'origen dels fons objecte de la relació de negoci.
12. L'incompliment de les mesures i les obligacions establertes en la disposició addicional primera d'aquesta Llei.
13. L'incompliment de l'obligació d'establir procediments de control intern adequats i suficients, quan això no constitueixi una infracció molt greu.
14. L'incompliment dels comunicats tècnics emesos per la UIFAND.
15. L'incompliment de l'obligació d'efectuar un estudi de risc individual adequat, suficient, objectiu i realista, quan això no constitueixi una infracció molt greu.
16. La realització, per part de l'auditor extern a què es refereix l'article 40 d'aquesta Llei, d'un informe d'auditoria externa incomplet o amb deficiències.
17. L'incompliment de les mesures i les obligacions establertes en la disposició addicional tercera d'aquesta Llei.
18. Les conductes especificades a l'article 71 d'aquesta Llei, quan no s'hagin comès de manera greu, reiterada o sistemàtica.
19. La comissió de més de tres infraccions lleus durant el termini d'un any.

Article 73. *Infraccions lleus*

Són infraccions lleus qualsevol incompliment de les normes d'aquesta Llei no considerades específicament com a infracció greu o molt greu en els articles anteriors.

Article 74. *Sancions aplicables als subjectes obligats que siguin persones jurídiques*

1. Les infraccions molt greus són sancionades amb:

- a) Multa de 90.001 a 1.000.000 euros.
- b) Restricció temporal o definitiva de determinats tipus d'operacions.
- c) Revocació o modificació de l'autorització de l'activitat corresponent.
- d) Prohibició temporal o definitiva de la prestació de serveis de pagament.

La sanció prevista en la lletra a) ha de ser imposada en tot cas i pot ser imposada simultàniament amb alguna o totes de les previstes a les lletres b) i c).

2. Les infraccions greus són sancionades amb:

- a) Multa de 15.001 a 90.000 euros.
- b) Restricció temporal de determinats tipus d'operacions.

La sanció prevista en la lletra a) ha de ser imposada en tot cas i pot ser imposada simultàniament amb la prevista a la lletra b).

3. Les infraccions lleus són sancionades amb:

- a) Amonestació escrita.
- b) Multa de 600 a 15.000 euros.

Les sancions previstes en les lletres a) i b) han de ser imposades en tot cas.

4. A més de la sanció que correspongui imposar al subjecte obligat per la comissió de la infracció, es pot imposar a la persona o les persones que exerceixin càrrecs d'alta direcció i a la conducta dolosa o negligent de les quals sigui imputable la comissió de la infracció, una o diverses de les sancions següents:

- a) En cas d'infraccions molt greus: multa de 25.001 a 300.000 euros i/o suspensió temporal mínima de 6 mesos o suspensió definitiva.
- b) En cas d'infraccions greus: multa de 3.001 a 25.000 euros i/o suspensió temporal d'entre un i sis mesos.
- c) En cas d'infraccions lleus: amonestació escrita i/o multa de 300 a 3.000 euros.

Article 75. *Sancions aplicables als subjectes obligats que siguin persones físiques*

1. Les infraccions molt greus són sancionades amb:

- a) Multa de 25.001 a 300.000 euros.
- b) Suspensió temporal mínima de sis mesos o suspensió definitiva.
- c) Restricció temporal o definitiva de determinats tipus d'operacions.
- d) Revocació o modificació de l'autorització de l'activitat corresponent.

La sanció prevista en la lletra a) ha de ser imposada en tot cas i pot ser imposada simultàniament amb alguna o totes de les previstes a les lletres b), c) i d).

2. Les infraccions greus són sancionades amb:

- a) Multa de 3.001 a 25.000 euros.
- b) Suspensió temporal d'entre un i sis mesos.

c) Restricció temporal de determinats tipus d'operació.

La sanció prevista en la lletra a) ha de ser imposada en tot cas i pot ser imposada simultàniament amb alguna o totes de les previstes a les lletres b) i c).

3. Les infraccions lleus són sancionades amb:

a) Amonestació escrita.

b) Multa de 300 a 3.000 euros.

Les sancions previstes en les lletres a) i b) han de ser imposades en tot cas.

Article 76. *Excepcions al règim sancionador ordinari*

1. En cap cas la comissió d'una infracció no pot suposar l'obtenció d'un benefici econòmic per a l'infractor.

2. Quan el benefici econòmic obtingut per l'infractor com a conseqüència de la infracció sigui determinable o avaluable, el límit superior de la multa prevista en els articles anteriors s'incrementa fins al doble del benefici esmentat, si l'import del benefici doblat és major que aquest límit superior.

3. Quan l'entitat infractora sigui un subjecte obligat financer, incloses les sucursals que realitzin activitats d'igual naturalesa al Principat d'Andorra, i l'incompliment ha estat greu, reiterat i sistemàtic, o una combinació d'aquestes característiques i relatiu a les obligacions de diligència deguda, de declarar operacions sospitoses, de conservació de documents o d'establir procediments de control intern, el límit superior de la multa prevista en els articles anteriors es pot incrementar:

a) En el cas que l'infractor sigui una persona jurídica: fins al 5% del volum de negocis anual total, acreditat pels últims comptes disponibles aprovats per l'òrgan de gestió; o si el subjecte obligat és una empresa matriu, o una filial d'una empresa matriu, que estableixi estats financers consolidats, el volum de negocis total pertinent és el volum de negocis anual total o el tipus d'ingrés corresponent, segons els estats financers consolidats disponibles més recents, aprovats per l'òrgan de gestió de l'empresa matriu última.

b) En el cas que l'infractor sigui una persona física: fins a 1.000.000 d'euros.

Article 77. *Criteris de graduació de les sancions*

Les sancions es graduen de conformitat amb tots els criteris següents:

a) El grau de culpabilitat del subjecte infractor.

b) La capacitat econòmica del subjecte infractor.

c) La quantia de l'operació corresponent i/o els guanys obtinguts com a conseqüència de la infracció, així com les eventuais pèrdues causades a tercers per la infracció, en la mesura en què es puguin determinar.

d) La gravetat i durada dels fets.

e) La manca de vigilància i les carències o insuficiències dels mecanismes de prevenció.

f) Les sancions fermes en via administrativa que li hagin estat imposades durant els últims cinc anys.

g) La cooperació del subjecte infractor o responsable amb la UIFAND.

Article 78. *Prescripció*

1. Les infraccions prescriuen al cap de tres anys. Si hi han hagut actes destinats a dissimular-les o ocultar-les als òrgans de control o supervisió, la prescripció té lloc al cap de deu anys.

El termini de prescripció comença a comptar-se des de la data en què la infracció hagi estat comesa i, en particular:

a) per a les infraccions que es produeixen en una activitat continuada, des de la data de la fi de l'activitat o la de l'últim acte constitutiu de la infracció;

b) en cas d'incompliment de les obligacions de diligència deguda, des de la data de finalització de relació del negoci;

c) en cas d'incompliment de l'obligació de conservació de documents, des de l'expiració del termini al qual es refereix l'article 37 d'aquesta Llei.

La prescripció queda interrompuda quan la UIFAND realitza, amb el coneixement formal dels subjectes obligats, un acte d'inspecció, de supervisió o de control del compliment de les obligacions d'aquesta Llei. També s'interromp per la iniciació del procediment sancionador, amb coneixement de l'interessat, o d'un procés judicial pels mateixos fets.

Produïda la interrupció, s'inicia de nou el còmput del termini de prescripció.

2. L'acció per executar les sancions prescriu al cap de tres anys.

El termini de prescripció comença a comptar-se des del dia següent a aquell en què es notifiqui a l'interessat l'acte administratiu en virtut del qual adquireixi fermesa la sanció imposada.

En cas que la via administrativa s'esgotés per silenci administratiu negatiu el termini de prescripció comença a comptar-se des del dia següent a aquell en què s'esgoti el termini per resoldre per part de l'òrgan administratiu competent.

La prescripció s'interromp per la iniciació, notificada a l'interessat, del procediment d'execució de la sanció, així com per la suspensió de l'execució de la resolució sancionadora acordada en via administrativa o judicial.

Secció segona. Procediment sancionador

Subsecció primera. Disposicions generals

Article 79. *Regulació de l'expedient sancionador*

La imposició de les sancions tipificades en aquesta Llei requereix la tramitació prèvia d'un expedient sancionador, que es regeix per les normes següents:

- a) per les normes establertes en aquesta secció i en els reglaments que, si escau, la desenvolupin;
- b) subsidiàriament, pel Codi de l'Administració i les altres normes que regulen el procediment sancionador en matèria administrativa.

Article 80. *Actuacions prèvies*

Amb anterioritat a la incoació del procediment sancionador es poden realitzar actuacions prèvies a fi de determinar, amb caràcter preliminar, si concorren les circumstàncies que justifiquen la incoació referida. En especial, aquestes actuacions prèvies s'han d'orientar a determinar, amb la major precisió possible, els fets susceptibles de motivar la incoació del procediment, la identificació de la persona o les persones que poguessin resultar responsables i les circumstàncies rellevants que concorrin en aquest sentit.

Article 81. *Inici del procediment*

1. El procediment sancionador s'inicia per expedient de la UIFAND, per iniciativa pròpia, per petició raonada d'altres òrgans o per denúncia. Mitjançant aquest expedient sancionador, la UIFAND es limita a:

- a) ordenar la iniciació del procediment sancionador;
- b) realitzar una breu referència als fets, que ho pot ser per remissió a una acta d'inspecció o a una petició o denúncia prèvies;
- c) identificar, si és possible, la persona o les persones presumptament responsables;
- d) nomenar un instructor. Aquest instructor haurà de ser un membre de la UIFAND.

2. L'expedient sancionador es comunica a l'instructor i es notifica a la persona o a les persones que apareixen com a presumptament responsables per tal que tinguin coneixement de la iniciació del procediment sancionador i puguin sol·licitar la recusació de l'instructor en el termini de deu dies.

3. El nomenament de l'instructor està sotmès a les regles relatives a abstenció i recusació establertes al Codi de l'Administració.
4. En els casos d'absència o impossibilitat transitòria de l'instructor nomenat, la UIFAND nomena un nou instructor.
5. La UIFAND ha de notificar la incoació del procediment sancionador al Govern i, en cas que les persones que apareixen com a presumptament responsables siguin entitats operatives del sistema financer i/o del sector assegurador i reassegurador, també a l'AFA.

Article 82. Vinculacions amb la jurisdicció penal

1. Si durant la tramitació del procediment sancionador apareix que els fets poden ser constitutius d'una infracció penal, la UIFAND n'informa immediatament el Ministeri Fiscal.

El Ministeri Fiscal ha de comunicar a la UIFAND tant la decisió de no exercir accions penals com l'exercici d'aquestes accions i, quan es produeixi, el seu resultat.

2. Si durant la tramitació del procediment sancionador queda acreditat que ha estat obert un procés penal pels mateixos fets, s'ha d'acordar la suspensió del procediment administratiu fins que esdevingui ferma una resolució en via penal.

3. L'òrgan competent per resoldre ha de declarar la no-exigència de responsabilitat administrativa i arxivar l'expedient si, abans de dictar resolució, queda acreditat que ha esdevingut ferma una sanció penal al mateix subjecte pels mateixos fets, i aprecia, a més, la identitat de fonament de la sanció.

Article 83. Mesures cautelars

1. Un cop incoat el procediment i en qualsevol moment d'aquest procediment, la UIFAND pot acordar les mesures cautelars que cregui convenients per tal d'assegurar l'eficàcia de la resolució que pugui recaure, sempre que hi hagin indicis d'infracció suficients.

2. Aquestes mesures poden consistir en: prohibir provisionalment la realització de determinats tipus d'operacions financeres o comercials; disposar la suspensió provisional de les persones que, pel fet d'exercir càrrecs d'alta direcció en els subjectes obligats, apareguin com a presumptes responsables d'infraccions molt greus.

3. Les mesures cautelars han de ser proporcionades a la finalitat perseguida i s'han d'aixecar tan aviat com perdin la seva finalitat.

4. Es pot interposar recurs contra la decisió de la UIFAND davant la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles, en el termini de tretze dies hàbils a comptar de l'endemà de la notificació de la mesura adoptada.

El recurs jurisdiccional no és suspensiu d'execució, d'acord amb el que disposa el Codi de l'Administració, salvades les facultats discrecionals de la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles que es deriven de la legislació vigent d'acord amb el mateix Codi de l'Administració i disposicions concordants.

Article 84. Fase d'instrucció

L'instructor ha d'ordenar la pràctica de totes les actuacions i les proves que consideri adequades per a l'esclariment dels fets i per determinar les responsabilitats susceptibles de sanció.

L'instructor ha d'elaborar un informe que reflecteixi les conclusions de la instrucció.

Article 85. Plec de càrrecs

1. Finalitzada la fase d'instrucció, i en vista de les actuacions practicades, l'instructor ha de formular un plec de càrrecs amb el contingut mínim següent:

- a) identificació de la persona o les persones, físiques o jurídiques, responsables, incloent-hi la persona o les persones que exerceixin càrrecs d'alta direcció i a la conducta dolosa o negligent de les quals sigui imputable la comissió de la infracció, si escau.

En cas que siguin diverses, s'ha de precisar els fets que s'imputa a cada una d'elles.

b) exposició dels fets imputats, succintament exposats, que motiven la incoació del procediment sancionador, la seva possible qualificació amb referència als preceptes legals infringits i les sancions proposades. El plec de càrrecs es pot remetre a l'informe d'instrucció, sempre que entre aquest informe i el mateix plec de càrrecs es continguin tots els elements enunciats en aquest apartat.

c) indicació del dret a examinar l'expedient, a formular al·legacions, a aportar documents, a proposar la pràctica de proves i dels terminis per al seu exercici.

En cas que l'instructor consideri que no s'ha comès cap infracció administrativa, no formula plec de càrrecs i eleva una diligència motivada a la UIFAND per tal que arxivi l'expedient.

2. El plec de càrrecs s'ha de notificar als presumptes infractors, que disposen d'un termini de deu dies a comptar de l'endemà de la notificació per formular les al·legacions que estimin pertinents i, si escau, proposar les proves que considerin convenients o per realitzar el pagament voluntari de la multa pecuniària proposada amb una reducció del 25%.

En cas que es pagui la multa dinerària proposada en les condicions establertes per aquesta Llei, es seguirà el procediment sancionador abreujat i, en cas contrari, el procediment sancionador ordinari.

3. En vista de les al·legacions formulades i les proves proposades pels presumptes infractors, l'instructor pot decidir, d'ofici, l'obertura d'un termini de prova en els termes que estableix el Codi de l'Administració.

4. El moment procedimental per facilitar una còpia de l'expedient administratiu sancionador corresponent i donar accés a consultar-lo als presumptes infractors és el de la notificació del plec de càrrecs.

Subsecció segona. Procediment sancionador abreujat

Article 86. *Procediment sancionador abreujat*

1. Realitzat el pagament voluntari de la multa pecuniària proposada amb una reducció del 25% per part de l'interessat, aquest ho ha de notificar a la UIFAND dins del termini establert a l'apartat 2 de l'article anterior. Aquest pagament voluntari produeix els efectes següents:

a) La renúncia a formular al·legacions contra el plec de càrrecs.

b) L'acord i conformitat íntegres del subjecte infractor amb els fets i les infraccions imputades, la comissió dels quals reconeix, i amb els fonaments jurídics que motiven la sanció.

c) Amb independència de la classe d'infracció, el plec de càrrecs tindrà la consideració de resolució sancionadora, que adquirirà fermesa administrativa des del moment del pagament efectiu de la multa dinerària.

2. El pagament voluntari de la multa pecuniària proposada en el plec de càrrecs en les condicions establertes en aquesta Llei implica, a més de la reducció esmentada del 25% de la multa pecuniària, la reducció del 25% de l'eventual termini de suspensió temporal de la persona o persones que exerceixen càrrecs d'alta direcció dins de l'estructura del subjecte obligat proposat al plec de càrrecs.

3. La interposició de qualsevol tipus de recurs, administratiu o de caràcter jurisdiccional, contra el plec de càrrecs, en tant que resolució sancionadora, implica la renúncia del recurrent tant a la reducció del 25% de l'eventual termini de suspensió temporal dels de la persona o persones que exerceixen càrrecs d'alta direcció de la infracció dins de l'estructura del subjecte obligat, com a la reducció del 25% de la multa pecuniària aplicada, quin pagament s'ha de fer efectiu pel recurrent en el termini de 3 dies comptadors des de la data d'interposició del recurs corresponent. Esgotat aquest termini es pot iniciar la reclamació per via executiva de l'import mencionat.

Subsecció tercera. Procediment sancionador ordinari

Article 87. *Proposta de resolució*

1. Presentades les al·legacions contra el plec de càrrecs o transcorregut el termini per fer-ho, i dutes a terme totes les actuacions addicionals que l'instructor hagi considerat convenients, l'instructor:

a) formula una proposta de resolució en la qual es fixen de forma motivada els fets, la seva qualificació jurídica, la infracció o les infraccions imputades, la persona o les persones que es considerin responsables i la sanció finalment proposada; o

b) proposa el sobreseïment i/o l'arxiu de l'expedient sancionador.

2. La proposta de resolució, juntament amb totes les peces que componen l'expedient, s'ha de trametre a la UIFAND, per tal que aquesta resolgui o elevi l'expedient a l'òrgan competent per resoldre.

Article 88. Resolució

1. La competència per resoldre els procediments administratius relatius a infraccions greus i molt greus correspon al Govern.

En cas que la proposta de resolució de la UIFAND proposi la revocació o la modificació de l'autorització de l'activitat corresponent, i únicament en aquest cas, el Govern ha de notificar la proposta de resolució a l'òrgan competent per atorgar l'autorització esmentada per tal que li trameti un informe que té caràcter vinculant, en el termini màxim de tres mesos, en què decideixi sobre aquesta revocació o la modificació de l'autorització.

L'execució de les sancions fermes consistents en la revocació o la modificació d'autoritzacions d'activitats correspon a l'òrgan competent en cada cas per atorgar-les.

2. La competència per resoldre els procediments administratius relatius a infraccions lleus correspon a la UIFAND.

3. L'òrgan competent per resoldre, mitjançant resolució motivada i notificada als subjectes infractors, ha d'expressar els fets que es consideren provats, la norma legal en què es tipifiquen com a infracció i la que estableixi la sanció que s'aplica.

4. En cas que el subjecte infractor sigui una entitat operativa del sistema financer, l'òrgan competent per resoldre ha de notificar la resolució sancionadora a l'Autoritat Financera Andorrana.

Article 89. Caducitat del procediment

1. El termini màxim per resoldre i notificar la resolució als subjectes infractors és de dos anys a comptar de la notificació de l'expedient sancionador a la persona o a les persones presumptament responsables, sense perjudici de la possible ampliació en sis mesos addicionals d'aquest termini màxim, acordada de forma motivada per la UIFAND, a proposta de l'instructor, i notificada als subjectes infractors.

El venciment d'aquest termini sense que s'hagi notificat resolució expressa per causes imputables a l'Administració produeix la caducitat del procediment.

2. El transcurs del termini màxim per resoldre el procediment sancionador i notificar la resolució sancionadora als subjectes infractors se suspèn en els supòsits següents:

a) quan se sol·liciti el pronunciament o informe d'un altre organisme, pel temps transcorregut entre la sol·licitud, que ha de ser notificada als subjectes responsables, i la notificació del pronunciament o informe corresponent a la UIFAND. El termini de suspensió per aquesta causa no pot ser superior a tres mesos;

b) quan es tramiti davant qualsevol òrgan jurisdiccional un procés pels mateixos fets, fins que la resolució de l'òrgan jurisdiccional competent esdevingui ferma;

En cas que sigui la UIFAND la que informi el Ministeri Fiscal que els fets poden ser constitutius d'una infracció penal, el termini de caducitat del procediment sancionador se suspèn des de la comunicació de la UIFAND al Ministeri Fiscal fins, segons el cas, la comunicació d'aquest Ministeri a la UIFAND de la decisió de no exercir accions penals o fins que la resolució de l'òrgan jurisdiccional competent esdevingui ferma.

c) quan, en el marc de la tramitació d'un procediment sancionador, se substancii un procediment urgent i preferent en els termes establerts a l'article 41, apartat 1, de la Constitució, fins que la resolució de l'òrgan jurisdiccional competent esdevingui ferma.

3. La declaració de caducitat del procediment pot dictar-se d'ofici o a instància de l'interessat i ordena l'arxiu de les actuacions.

4. La caducitat d'un expedient administratiu sancionador no impedeix la iniciació d'un nou procediment amb identitat de subjecte, fets i fonaments, sempre que la infracció imputada no hagi prescrit.

Article 90. Recurs

Les resolucions sancionadores posen fi a la via administrativa. Contra aquestes resolucions sancionadores es pot interposar recurs davant la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles, en el termini de tretze dies hàbils a partir de l'endemà de la notificació de la resolució.

Secció tercera. Procediments de denúncia

Article 91. Denúncia

1. La UIFAND estableix mitjançant comunicat tècnic els mecanismes per informar sobre la infracció potencial o real de les disposicions d'aquesta Llei i la normativa que la desenvolupa.

2. Els mecanismes contemplats a l'apartat 1 inclouen, com a mínim:

- a) procediments específics per a la recepció d'informes sobre infraccions i el seu seguiment;
- b) protecció adequada dels empleats o persones en una posició comparable dins del subjecte obligat que informin sobre infraccions comeses pel subjecte obligat;
- c) protecció adequada de la persona denunciada;
- d) protecció de les dades personals relatives tant a les persones que notifiquen una infracció com a la persona física presumptament responsable de la mateixa;
- e) normes precises que garanteixin en tots els casos la confidencialitat de la persona que informa de les infraccions comeses pel subjecte obligat, llevat d'aquells casos en que es requereixi la seva divulgació en el context d'ulteriors recerques o de procediments judicials subsegüents.

3. Els subjectes obligats disposen de procediments adequats per a què els seus empleats o persones en posició comparable puguin comunicar infraccions a nivell intern a través d'un canal específic, independent i anònim, proporcionat a la naturalesa i grandària del subjecte obligat.

Disposició addicional primera. Organitzacions sense ànim de lucre

1. La Junta Directiva, el protectorat, el patronat o l'òrgan de representació pertinent que gestioni els interessos de l'organització i el seu personal amb responsabilitats de gestió han de vetllar perquè aquestes organitzacions no siguin utilitzades per al blanqueig de diners o valors o per canalitzar fons o recursos a les persones i entitats vinculades a grups o organitzacions terroristes, d'acord amb el que està previst en la normativa reguladora de la prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.

A aquest efecte, totes les organitzacions han de conservar durant deu anys registres amb la identitat de totes les persones que rebin fons o recursos de l'organització, així com, en el cas d'associacions, els llibres de registre a què es refereix l'article 28 de la Llei qualificada d'associacions. Aquests llibres i registres han d'estar a disposició dels òrgans administratius o judicials amb competències en l'àmbit de la prevenció i la lluita contra el blanqueig de diners o valors, el terrorisme i el seu finançament, així com dels responsables del Registre d'Associacions, quan correspongui.

2. L'abast de les obligacions establertes en aquesta disposició es pot desenvolupar reglamentàriament.

Disposició addicional segona. Comunicació d'activitat

1. Els professionals que participin, actuant en nom i per compte del seu client, o assisteixi en la planificació o realització d'operacions per compte del seu client relatives a

- l'organització de les aportacions necessàries per a la creació, el funcionament o la gestió de societats;
- la creació, funcionament o gestió de fideïcomisos, societats, associacions, fundacions o estructures anàlogues;

i que no estan donats d'alta en un col·legi professional oficialment reconegut per exercir la seva activitat han de comunicar al Ministeri competent en matèria d'Economia, amb caràcter previ a l'exercici de la seva activitat, les activitats que pretenen exercir de les enumerades en aquest apartat.

2. Aquesta comunicació d'activitat és un requisit necessari per poder exercir, en nom i per compte d'un client, les activitats esmentades anteriorment.

El Ministeri competent en matèria d'inversió estrangera ha de verificar el compliment previ de l'obligació de comunicació d'activitat establerta a l'apartat 1 anterior i ha de denegar les sol·licituds d'inversió estrangera consistents en alguna de les activitats esmentades en l'apartat 1 anterior si el professional que actua en nom i per compte del seu client no ha complert amb l'esmentada l'obligació.

3. Els notaris no estan subjectes a l'obligació de comunicació d'activitat que estableix l'apartat 1 anterior.

Disposició addicional tercera. Persones que exerceixen funcions de fideïcomissaris o un càrrec equivalent

Les persones físiques o jurídiques, quan exerceixin funcions de fideïcomissaris o un càrrec equivalent en estructures jurídiques similars a fideïcomisos de caràcter professional o no professional, estan subjectes a les mesures següents:

- a) mantenir la informació del fideïcomís actualitzada següent:
 - i) els beneficiaris efectius,
 - ii) la residència del fideïcomissari o figura anàloga,
 - iii) qualsevol actiu custodiat o gestionat per un subjecte obligat financer o no financer.
- b) conservar la documentació, les dades i la informació en el marc de l'obtenció de la informació requerida en l'apartat anterior, en els termes que estableix l'article 37 d'aquesta Llei, i comunicar-la a les autoritats competents tan aviat com sigui requerida.
- c) comunicar, quan estableixin una relació de negoci o duguin a terme una operació ocasional, la seva condició a les institucions financeres i altres subjectes obligats no financers, així com la informació actualitzada respecte:
 - i) dels beneficiaris efectius,
 - ii) de la residència del fideïcomissari o figura anàloga,
 - iii) de qualsevol actiu custodiat o gestionat per un subjecte obligat financer o no financer.

Disposició transitòria primera. Informació sobre beneficiaris efectius

La informació sobre els beneficiaris efectius que les societats, les associacions i les fundacions constituïdes o registrades, al Principat d'Andorra tenen l'obligació d'obtenir i conservar en aplicació de l'article 19 d'aquesta Llei s'ha d'obtenir en un termini màxim d'un any a comptar des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

L'obligació de portar un llibre registre dels beneficiaris efectius i de proporcionar-ho al Registre de Societats, al Registre d'Associacions i al Registre de Fundacions en els termes establerts per les Disposicions finals segona, tercera i quarta d'aquesta Llei serà aplicable a partir de l'1 de gener de 2018.

Disposició transitòria segona. Mesures de diligència simplificada

L'aplicació de les mesures de diligència simplificada de l'article 11 en relació a clients i productes que, a la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, es beneficiaven del règim de diligència simplificada, es realitzarà

conformement als criteris de risc establerts en aquesta Llei en un termini màxim d'un any a comptar des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Disposició transitòria tercera. Període de conservació dels documents.

El període de conservació de tota la documentació prevista en l'article 37.1 de la present Llei, no serà d'aplicació en aquells cassos en que a l'entrada en vigor de la mateixa, s'hagi superat els cinc anys des de la finalització de la relació de negoci amb el client o des de que es va realitzar l'operació ocasional.

Disposició transitòria quarta. Estudi de risc individual

Els subjectes obligats hauran de realitzar el seu estudi de risc individual (ERI) en els termes previstos a l'article 5 d'aquesta Llei, en el termini de dos anys a comptar des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Disposició derogatòria primera

Queda derogat el títol II de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de fons producte de la delinqüència internacional i contra el finançament del terrorisme, del 29 de desembre del 2000.

Queda derogada la disposició addicional primera de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de fons producte de la delinqüència internacional i contra el finançament del terrorisme, del 29 de desembre del 2000.

Disposició derogatòria segona

Queda derogat l'apartat 3 de l'article 74 de la Llei 37/2014, de l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar.

Les referències realitzades a les disposicions derogades s'entendran realitzades a les disposicions que regulin matèries equivalents en aquesta Llei.

Disposició final primera. Modificació del títol de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de fons producte de la delinqüència internacional i contra el finançament del terrorisme, del 29 de desembre del 2000

Es modifica el títol de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de fons producte de la delinqüència internacional i contra el finançament del terrorisme, del 29 de desembre del 2000, que queda redactat com segueix:

"Llei de cooperació judicial internacional en matèria penal"

Disposició final segona. Modificació de la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada

S'afegeix un article 21 bis a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, que queda redactat com segueix:

"Article 21 bis. Llibre registre de beneficiaris efectius

1. La Societat ha de portar un llibre registre dels beneficiaris efectius, segons la definició continguda a l'article 3, punt 3, de la Llei de prevenció i lluita contra el blanqueig de fons i el finançament del terrorisme.

2. Aquest llibre registre conté, com a mínim, les següents dades:

- a) nom i cognoms;
- b) data de naixement;
- c) nacionalitat i país de residència del beneficiari efectiu;
- d) naturalesa i abast de la participació real.

3. Aquest llibre registre ha de proporcionar-se al Registre de Societats en els termes que es desenvolupin reglamentàriament, de manera que en tot moment es disposi d'informació adequada, precisa i actual sobre els beneficiaris efectius."

Disposició final tercera. Modificació de la Llei qualificada d'associacions, de 29 de desembre de 2000

1. Es modifica l'apartat 1 de l'article 28 de la Llei qualificada d'associacions, de 29 de desembre de 2000, que queda redactat com segueix:

"1. Les associacions han de portar un llibre registre de socis, un llibre registre de beneficiaris efectius, un llibre d'actes, un llibre inventari de béns i els llibres de comptabilitat que corresponguin a les seves activitats. Aquests llibres han de ser diligenciats pel Registre d'Associacions, i firmats pel president i pel secretari, o els òrgans equivalents de l'associació."

2. S'afegeix un article 28 bis a la Llei qualificada d'associacions, de 29 de desembre de 2000, que queda redactat com segueix:

"Article 28 bis. Llibre registre de beneficiaris efectius

1. El llibre registre de beneficiaris efectius inclou aquelles persones que, segons la definició continguda a l'article 3, punt 3, de la Llei de prevenció i lluita contra el blanqueig de fons i el finançament del terrorisme, són considerats com a beneficiaris efectius de l'associació.

2. Aquest llibre registre conté, com a mínim, les següents dades:

- a) nom i cognoms;
- b) data de naixement;
- c) nacionalitat i país de residència del beneficiari efectiu;
- d) naturalesa i abast de la participació real.

3. Aquest llibre registre ha de proporcionar-se al Registre d'Associacions en els termes que es desenvolupin reglamentàriament, de manera que en tot moment es disposi d'informació adequada, precisa i actual sobre els beneficiaris efectius."

Disposició final quarta. Modificació de la Llei 11/2008, del 12 de juny, de fundacions

1. Es modifica l'article 22 de la Llei 11/2008, del 12 de juny, de fundacions, que queda redactat com segueix:

"Article 22. Comptabilitat i llibres

1. Les fundacions han de portar la comptabilitat d'acord amb la naturalesa de les seves activitats i de manera que permeti un seguiment de les operacions i l'elaboració dels comptes anuals.

2. Les fundacions han de portar, almenys, el llibre diari, el llibre d'inventari i de comptes anuals, el llibre d'actes i el llibre de beneficiaris efectius.

3. El llibre d'inventari i el llibre de comptes anuals de la fundació s'han d'obrir amb l'inventari inicial que consta en l'escriptura pública, i s'hi ha de transcriure anualment l'inventari de tancament de l'exercici de comptes anuals.

4. El llibre d'actes ha de contenir les actes de les reunions del patronat i dels òrgans de govern, autenticades en la forma que prevegin els estatuts. Han de comptar, com a mínim, amb la signatura del secretari i amb el vistiplau del president.

5. El llibre de beneficiaris efectius inclou aquelles persones que, segons la definició continguda a l'article 3, punt 3, de la Llei de prevenció i lluita contra el blanqueig de fons i el finançament del terrorisme, són considerats com a beneficiaris efectius de la fundació. Conté, com a mínim, les següents dades:

- a) nom i cognoms;
- b) data de naixement;
- c) nacionalitat i país de residència del beneficiari efectiu;
- d) naturalesa i abast de la participació real.

6. El Registre de Fundacions ha de diligenciar els llibres abans que siguin utilitzats o bé un cop fets els assentaments i les anotacions mitjançant procediments informàtics.”

2. Es modifica l'article 37 de la Llei 11/2008, del 12 de juny, de fundacions, que queda redactat com segueix:

“Article 37. Actes inscriptibles

1. Al Registre de Fundacions hi han de constar els actes següents:

- a) L'escriptura pública fundacional.
- b) Els estatuts i els acords de modificació.
- c) El nomenament, la suspensió, el cessament i la renúncia dels patrons i, si escau, dels liquidadors.
- d) Els apoderaments generals.
- e) La fusió i l'escissió de fundacions.
- f) L'extinció i la liquidació.

2. Al Registre de Fundacions també constarà la informació sobre els beneficiaris efectius de la fundació continguda al llibre de beneficiaris efectius a què fa referència l'article 22 d'aquesta Llei.

3. Si el responsable del Registre de Fundacions considera que es desprenen indicis racionals d'il·licitud penal de la documentació presentada per una fundació, ho ha de comunicar al Protectorat i a l'òrgan jurisdiccional competent. A més, ha de comunicar aquesta circumstància a la fundació interessada i suspendre el procediment d'inscripció fins que recaigui resolució judicial ferma.

Disposició final cinquena. Facultat de desenvolupament

El Govern ha de dictar les normes reglamentàries necessàries per al desenvolupament del que disposa aquesta Llei, en un termini màxim de 6 mesos des de l'entrada en vigor de la Llei.

Disposició final sisena. Textos consolidats

S'encomana al Govern que en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei publiqui al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* els textos consolidats de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de fons producte de la delinqüència internacional i contra el finançament del terrorisme, del 29 de desembre del 2000; la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada; la Llei qualificada d'associacions, de 29 de desembre de 2000; la Llei 11/2008, del 12 de juny, de fundacions; i la Llei 37/2014, de l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar, que inclogui totes les modificacions introduïdes fins ara en aquestes lleis.

Disposició final setena. Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor el dia següent de la seva publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.